

Χριστόφορος Σαμαρσιδης [Σαμαρζίδης]

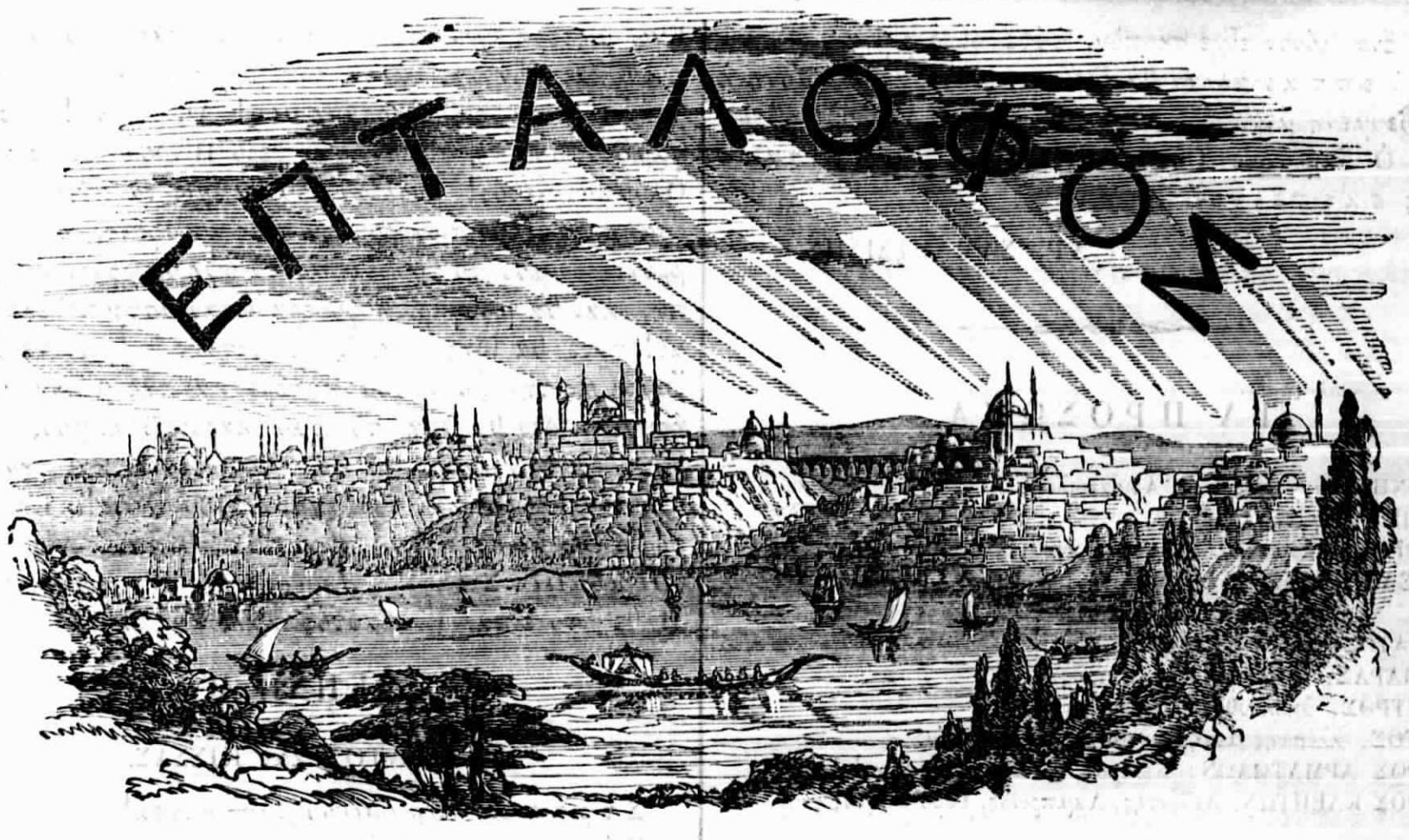
Αρματωλοί και κλέπται

Δράμα εις πράξεις δύο (με πρόλογο)

Επτάλοφος, Κωνσταντινούπολη

1. τχ. 41 (30 Μαρτίου 1864), σ. 225-232

2. τχ. 42 (15-30 Απριλίου 1864), σ. 245-251

1. ΑΡΜΑΤΩΛΟΙ ΚΑΙ ΚΛΕΠΤΑΙ,

ΔΡΑΜΑ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΟΥ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΥΟ.

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

Ἡ ὑπαρξίς καὶ συντήρησις ἐθνικοῦ θεάτρου δύναται μόνη νὰ προαγάγῃ τὴν δραματικὴν φιλολογίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος· μικρὸν τι μόνον συντελοῦσι πρὸς τοῦτο οἱ ἐνιαύσιοι ποιητικοὶ ἀγῶνες. Διὰ νὰ ὑπάρξῃ δράμα, ἀνάγκη νὰ ὑπάρξῃ θέατρον. Ἐκεῖ ἡ ἄμιλλα τῶν δραματικῶν πνευμάτων· ἐκεῖ ἡ τῆς καλαισθησίας κτῆσις, ἐκεῖ ἡ ζῶσα ἀπόλαυσις τοῦ ἰδανικοῦ κόσμου, ὃν ἕκαστος τῶν ποιητῶν ἐπλασεν· ἐκεῖ ἡ κοινὴ γνώμη σιωπῶσα καὶ ἀποδοκιμάζουσα, χειροκροτοῦσα καὶ ἐπιδιοκιμάζουσα. Ἀνάγκη, ἐπαναλαμβάνομεν, θεάτρου, καὶ ὑποστηρίξεως ὑπὸ τοῦ ἔθνους τῶν διὰ θέατρον γραφόντων. — Τὸ χειροκροτῆν καὶ μὴ ὑποστηρίζειν σημαίνει: ἐπεὶ δὴ γράφετε, ἀποθάνετε τῆς πείνης!

Τριῶν μηνῶν ὑπαρξίς ἐθνικοῦ θεάτρου, διευθυνομένου ὑπὸ ἀνδρὸς γραμμάτων, οὐσμικρὰν τοῖς γράφουσιν ἔδωκεν ὠθησιν. — Προσεκλήθημεν ὑπὸ τοῦ μετ' αὐταπαρνήσεως διευθύναντος τὸ ἐνταῦθα θέατρον Κ. Κοσμᾶ Δημητράκου νὰ γράψωμεν δράμα, καὶ ἐγράψαμεν τὸ παρὸν. — Οὐδε-

νὸς ἐφείσθη ὁ φιλόκαλος οὗτος Διευθυντῆς πρὸς ἐντελῆ παράστασιν αὐτοῦ, τὸ ὁμολογοῦμεν εὐγνωμόνως. Τὸ δράμα ἐδιδάχθη. Καὶ ἡ μὲν Διεύθυνσις ἐβράβευσεν ἰδιαιτέρως τὸ ἔργον, δοῦσα ἡμῖν δραχμῶν 500 ἄθλον, τὸ δὲ κοινὸν ἀπεφάνθη εὐνοϊκῶς.

Ἀναγνώσωμεν ξένην ἐφημερίδα τῆς πόλεως ἡμῶν, τὴν «Journal de Constantinople,» ἣτις ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 3284 φύλλῳ αὐτῆς, (1113 Φεβρουαρίου 1864) ἀναφέρει τὰ ἐξῆς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης:

« Ἡ Ἑλληνικὴ δραματικὴ Ἐταιρία παρέστησεν ἐσχάτως δράμα ὑπὸ τὸν τίτλον Ἀρματωλοὶ καὶ Κλεπταί. Τὸ δράμα τοῦτο εἶνε προϊόν τῆς φαντασίας νέου τινὸς εὐπαιδευτοῦ τῆς πόλεως ἡμῶν, καὶ στηρίζεται ἐπὶ ἱστορικοῦ γεγονότος, χώραν λαβόντος πρὸ ἡμισίας ἑκατονταετηρίδος εἰς τὰ περίξ τῶν Ἰωαννίνων. Τὸ κοινὸν ὑπεδέχθη τὸ δράμα τοῦτο εὐνοϊκῶς τατα, οἱ ἠθοποιοὶ ἐχειροκροτήθησαν, ἐξόχως δὲ ἡ πρωταγωνίστρια Κ. Πιπίνα, ἣτις ἐφάνη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὀπλισμένη καὶ φέρουσα στολὴν ἀληθοῦς παλληκαρίου, τὴν φουστανέλλαν καὶ τὴν Ἀλβανικὴν φλοκάτην. »

Ἐν τούτοις ἡμεῖς οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἔχομεν. Εὐχόμεθα μάλιστα ὅπως τὸ ἔργον τοῦτο καταστῆ ποτε τὸ ἔσχατον τῶν ἀναφανησομένων εἰς τὸ μετὰ ταῦτα ἐθνικῶν δραματικῶν προϊόντων. — Ὁ τίτλος τοῦ δράματος εἶνε ὁ αὐτὸς τοῦ ἔπους Γ. Χ. Ζαλακώστα, ἀλλ' ἡ οὐσία διαφέρει. Ἡ αὐτὴ πάντοτε ὑπόθεσις· ἀλλ' ἐν μὲν τῷ ἔπει ἄλλως, ἄλλως δ' ἐν τῷ δράματι. Ἀνάγνωτε καὶ ὄψεσθε.

Ἡ δὲ πρὸς τὸ τραχὺ καὶ ἀκατέργαστον τείνουσά πως γλῶσσα ἐπλάσθη τοιαύτη ὅπως συμβαδίσῃ μετὰ τῆς γλώσσης τοῦ παρισταμένου λαοῦ. Διὰ νὰ ἐπιτυχάνῃ τις, πρέπει νὰ σπουδάξῃ τὸν λαόν· διὰ νὰ ἐλκύσῃ δέ τις πρὸς τὸ καλόν, ἀνάγκη νὰ συνεννοῆται μετ' αὐτοῦ. Ἐάν τὸ

δράμα ἓνα μόνον εἶχε σκοπὸν, τότε οἱ Ἀρματωλοὶ καὶ Κλέπται ἄλλην θὰ ἐλάλουν γλώσσαν, ἣν μόνη ἢ πεπαιδευμένη μερὶς τοῦ ἔθνους θὰ ἠννόει. Ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει. Ὁ δαιμόνιος Οὐγὸς ἀνέκραξε: « φωτίσατε τοὺς σκοτεινοὺς! »

ΧΡ. ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΗΣ.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΧΡΟΝΗΣ, ἀρχηγὸς τῶν Ἀρματωλῶν.

ΔΕΣΠΩ, θυγάτηρ του.

ΦΛΩΡΟΣ, Ἀρματωλὸς ἐραστὴς καὶ μελλονίμφορ τῆς Δέσπω.

ΚΙΣΣΑΣ, ἀντίζηλος τοῦ Φλώρου, πρῶτον Ἀρματωλὸς εἶτα δὲ ἀρχηγὸς τῶν Κλεπτῶν.

ΣΤΡΑΤΟΣ, κλέπτης φίλος τοῦ Κίσσα.

ΔΗΜΑΡΑΣ, ἐξάδελφος τῆς Δέσπω.

ΚΕΝΤΡΟΣ, ἀκόλουθος τοῦ Χρόνη.

ΦΩΤΟΣ, κλέπτης μετημφισμένος εἰς χωρικόν.

ΧΟΡΟΣ ΑΡΜΑΤΩΛΩΝ: Κέντρος, Χλώρος, Ζῆκος καὶ ἄλλοι.

ΧΟΡΟΣ ΚΛΕΠΤΩΝ: Λεβέντης, Λαμπρινὸς, Γερο-Θώμος καὶ ἄλλοι.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Τὸ θέατρον παριστᾷ δάσος μὲ φάραγγα βαθεία καὶ χεῖμαρρον. Δεξιόθεν δένδρα καὶ βράχοι, ἀριστερόθεν γέφυρα. Εἶνε ὄρθρος.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΚΙΣΣΑΣ.

Ἴδου τὸ μέρος. Ἐδῶ ἐσυμφώνησα νὰ ἐνταμώσω τὸν Στράτον. (Παρατηρῶν τὰ πέριξ.) Ἡ θέσις εἶνε αὕτη· δὲν ἀπατώμαι· ἴδου ἡ γέφυρα. Ἡ ὥρα εἶνε ἡ προσδιωρισμένη· μόλις τώρα ἀρχίζει νὰ χαράζει... Ὁ λόγος τοῦ Ἑλλήνος κλέπτου εἶνε ἰσρὸς, τὸ γνωρίζω· ὁ Στράτος ἴσως παραμονεύει ἐδῶ σιμὰ, καὶ περιμένει νὰ ἀκούσῃ τὸ σύνθημα... ὦ Κίσσα! ἡ σημερινὴ ἡμέρα ἢ θὰ ἀνταμείψῃ τὰς τόσας σου θυσίας καὶ τοὺς τόσους κινδύνους σου, ἢ θὰ σὲ ἰδῇ καὶ πάλιν ἡ χιονώδης κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου ἀρχηγὸν τῶν κλεπτῶν νὰ σχίζῃς τὰ χλωρὰ κλαδιὰ καὶ τοὺς μωσχοβολοῦντας θάμνους του... ὦ Δέσπω, Δέσπω! ἢ σὲ ἢ τὸ τουφέκι ἢ ἀνδρική μου ἀγκάλη θὰ σφίγγῃ σήμερον!.. Καὶ τί μοῦ λείπει, Δέσπω; Εὐμορφιά; ἐνθυμήσου πόσαις φοραῖς ἡ Φροσύνη, ἡ πρώτη ἢ τὴν εὐμορφιά μέσα εἰς τὰ Ἰωάννινα, μὲ εἶπεν ὅτι μὲ ἀγαπᾷ... Παλληκαριά; τὴν γενναιότητά μου τὴν ἀντιλαλοῦν οἱ βράχοι τοῦ Μετσόβου καὶ τοῦ Κισσάβου ἢ πρασινισμέναις ράχαις. Αἶ! δὲν σὲ ἀρέσω διότι δὲν ἔχω γενεάν, διότι δὲν ἐγνώρισα ἐδῶ κάτω πατέρα ἢ μητέρα! καὶ προτιμᾷς τὸν Φλώρον, τὸν Φλώρον, ὁ ὁποῖος εἶνε ἀπὸ ἐξακουσμένην οἰκογένειαν!... Πλὴν τί σημαίνει οἰκογένεια καὶ πλοῦτος; Αὐτὰ ὁ Ἕλληνας ποτὲ δὲν τὰ προσκυνεῖ! Ἀνδρία καὶ θάρρος καὶ τιμὴ· αὐτὰ τιμᾷ, αὐτὰ εἶνε δι' αὐτὸν καὶ γένος καὶ ὄνομα!..

Ἐγὼ μητέρα ἔχω τὴν πατρίδα, καὶ πατέρα μου τὸν καπνὸν καὶ τὸν ἀντίλαλον τῆς μάχης... Ἀλλ' ἡ ἐκδίκησις βράζει μέσα εἰς τὰ στήθη μου! Αἶ, Χρόνη! ἢ σήμερον γαμβρός σου, ἢ αὔριον τοῦ γερο-Πίνδου φίλος καὶ τοῦ Ὀλύμπου ἀετός! Φωλεάν μου θὰ ἔχω τὰ ἄγρια σύννεφα, ὅσα σκεπάζουν τῶν βουνῶν ταῖς κορυφαῖς, καὶ ὅταν τὸ βροντερόν μου τὸ τουφέκι εἰς τὰ ὕψη θὰ χουσῶνῃ ἢ ἀστραπή, καὶ θὰ μουγκρίζῃ φοβερὰ ὡσάν ἀστροπελέκι, τότε, αἶ! τότε θὰ ἰδῆς ἂν ἀξίζῃ ὁ Κίσσας ἢ ὄχι. Ναί! ὀρκίζομαι εἰς τὴν ζωὴν τοῦ πατέρα καὶ τῆς μάνας μου ὅτι ἡσυχίαν δὲν θὰ ἔχη τὸ ἔρμιο καρυοφύλλι μου, ὅσω νὰ θάψῃ εἰς τὴν μαύρη γῆ σὲ, γερο-Χρόνη, καὶ τὴν Δέσπω καὶ τὸν Φλώρον καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ὅλους!.. Εἶπα. Καὶ τώρα δὲν λείπει ἄλλο, παρὰ τὸ σύνθημα... Αἶ, Στράτε! (Πυροβολεῖ). Στράτε! (Ἀκούεται εἰς ἀντιπυροβολισμὸς). Ἦλθε· τὸ εἶπα. Εἶνε αὐτός· καλῶς νὰ ἔλθῃ.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΣΤΡΑΤΟΣ καὶ ΚΙΣΣΑΣ.

Στράτος (προβαίνων). — Κίσσα!

Κίσσα. — Στράτε, σὺ εἶσαι;

Στράτος. — Ἐγώ.

Κίσσα. — Γιά σου, παλληκαρᾷ μου! τὸν λόγον σου τὸν φυλάττεις καλά. Καλῶς ἦλθες, Στράτε!

Στράτος. — Καλῶς σὲ ἤυρα, Κίσσα.

Κίσσα. — Τί νέα μᾶς φέρεις;

Στράτος. — Εὐχάριστα· μείνε ἡσυχος.

Κίσσα. — Λοιπὸν οἱ κλέπται;

Στράτος. — Εἶνε ἔτοιμοι· ἔμαθαν ὅσα ἔπρεπε νὰ μάθουν.

Κίσσα. — Καὶ τί τοὺς εἶπες;

Στράτος. — Ἀφοῦ σὲ ἄφησα προχθὲς εἰς τὰ πέντε πηγάδια, ἔτρεξα ἀμέσως εἰς τὸ λημέρι μας, καὶ ἐκεῖ, συναθροίσας ὅλους τοὺς συντρόφους καὶ τοὺς ψυχογιούς, τοὺς εἶπα ὅτι ἐβαρύνθη πλέον νὰ δουλεύῃς ἀχαρίστους· ὅτι τῶν Ἀρματωλῶν τὸ μάτι σὲ βλέπει λοξὰ, καὶ ὅτι ἡ κακία τῶν συντρόφων σου ὑπερέβη κάθε ὄριον. Ὁ Κίσσας, εἶπα, σύντροφοι, ἀπέκαμε νὰ δουλεύῃ τὸν Χρόνην ὡς Ἀρματωλὸς, καὶ ζητεῖ νὰ φύγῃ καὶ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ νὰ πνεύσῃ τῶν βουνῶν τὸν δροσερόν καὶ ἐλεύθερον ἀέρα. Ζητεῖ τὴν ἀρχηγίαν μας· ζητεῖ νὰ μοιρασθῇ τοὺς κόπους καὶ τὰς ἀγρυπνίας μας, καὶ νὰ τριγυρίζῃ μαζὴ μας εἰς τὰ χιονοσκεπάστα βουνά. Τέλος πάντων τοὺς εἶπα ὅλα ὅσα ἔπρεπε νὰ εἰπῶ, καὶ ὅλοι ἀπόρησαν πῶς ὑποφέρετε ἕως τώρα νὰ μένης εἰς τὴν σκλαβιά κι' ἐν μέσῳ ἀχαρίστων.

Κίσσα. — Καὶ ἐκεῖνοι· τί ἀπήντησαν; μὲ δέχονται ἀρχηγόν των;

Στράτος. — Ἄν σὲ δέχωνται, λέγεις; Ὅλοι μὲ ἐν στόμα καὶ μὲ προθυμίαν σὲ ἐκήρυξαν ἀρχηγόν. Ἡ ἀνδρία σου, Κίσσα, εἶνε ἐξακουστή· τὸ φλογερό σου καρυοφύλλι, τὸ ἀλάνθαστό σου βόλι καὶ ἡ σπανία γενναιότης σου τοὺς ἠλέκτρισαν ὅλους. Ἄλλο δὲν λέγω· δὲν θέλω νὰ φανῶ ὅτι σὲ κολακεύω, διότι μοῦ ἔσωσες τὴν ζωὴν ὅταν μονάχα μὲ ἤυρες νὰ ἀγοράζω τρόφιμα ἀπὸ ἓνα χωρικόν, καὶ ἐγνωρίσθην...

Κίσσα. — Αἶ, καλὰ καὶ τώρα;

Στράτος. — Τώρα τὸ πρᾶγμα στέκει εἰς σέ· ἀπὸ

αυτήν τὴν ὥραν ἔχεις τὴν ἀρχηγίαν. Λέγε λοιπὸν, ὦ ἀρχηγέ, τί σκέπτεσαι;

Κίσσα. — Τίποτε. Ἀλλ' εἶπέ μοι, Στράτε· οἱ κλέπται, εἶπες, μὲ περιμένουσι· καὶ πότε;

Στράτος. — Ἄφοῦ μὲ βλέπεις σήμερον, σήμερον Κίσα.

Κίσσα. — Ναί... ἀλλά...

Στράτος. — Ἀλλά; τί ἀλλά; Μήπως ἤλλαξες γνώμην;.. Ἰραϊά! ἀξιόλογα! Τί ἔχεις λοιπὸν; θέλω νὰ σὲ ἀκούσω· λέγε.

Κίσσα. — Ἄκουσε. Πρέπει νὰ σὲ εἰπῶ ἐν μυστικόν μου, ἀγαπημένε Στράτε. Γνώμην δὲν ἤλλαξα, ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθης τί τρέχει, καὶ μὲ κάμνει νὰ φαίνωμαι δισταζών.

Στράτος. — Ἄν μὲ κρίνης ἄξιον τοῦ μυστικοῦ σου καὶ ἀρκετὸν διὰ νὰ τὸ κρύψω, εἶπέ το, Κίσα· εἶδὲ...

Κίσσα. — Ὄχι! σὲ τὸ λέγω. Ἄν τὴν ζωὴν σου χρεωστῆς εἰς ἐμὲ, Στράτε, ἂν θέλῃς πάντοτε φίλος νὰ ἦσαι τοῦ Κίσα, πρέπει νὰ φυλάξῃς τὸ μυστικόν μου τοῦτο ἀπὸ τοὺς ἄλλους κλέπτας.

Στράτος. — Τὸ ὑπόσχομαι.

Κίσσα. — Εἶπέ με, Στράτε· τὸν ἀρχηγόν μας Χρόνην τὸν εἶδες, τὸν γνωρίζεις;

Στράτος. — Τὸν εἶδα μίαν ἡμέραν εἰς τὸ Γαρδίκι· ὅταν τὸν ἰδῶ πάλιν, ἐλπίζω νὰ τὸν γνωρίσω.

Κίσσα. — Γνωρίζεις ὅτι ὁ Χρόνης ἔχει μίαν θυγατέρα, τὴν Δέσπω.

Στράτος. — Τὸ ὄνομά της ἀκούω, δὲν ἐγνώριζα ὅμως ὅτι ἔχει πατέρα τὸν Χρόνη· τώρα πρώτη φορά τὸ ἀκούω ἀπὸ σέ.

Κίσσα. — Αὐτὴν τὴν Δέσπω ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ, τὴν θέλω, ὦ Στράτε· ἀλλ' ὁ Φλώρος, ὁ εὐμορφος ἐκείνος Ἀρματωλός, τὸν ὁποῖον νομίζω νὰ εἶδες μίαν φορὰν τὸν περασμένον μῆνα εἰς τῶν Ἀγράφων τὰ ὑψηλὰ χωριά... αὐτὸς ὁ Φλώρος τὴν ἀγαπᾷ ἐπίσης. Ἡ Δέσπω τὸν ἀνταγαπᾷ καὶ τὸν λατρεύει, καὶ ὁ Χρόνης γνωρίζει τὸν μυστικόν των τοῦτον ἔρωτα. Πολὺ ὑποπτεύομαι μήπως γίνῃ γαμβρός του ὁ Φλώρος.

Στράτος. — Καὶ ἔπειτα;

Κίσσα. — Ἐπειτα, Στράτε, τοῦ Κίσα ἡ ἀγάπη οὔτε κὰν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν· περιφρονεῖται ἴσως! Αἱ ἐκδουλεύσεις μου, οἱ κόποι καὶ αἱ θυσίαι μου, τὰ πάντα λησμονοῦνται ἀπὸ τὸν ἀχάριστον Χρόνην. Ἡ Δέσπω δὲν καταδέχεται νὰ ρίψῃ τὸ βλέμμα της ἐπάνω μου, καὶ ὁ πατήρ της ἀθετεῖ ὅλας τὰς ὑποσχέσεις, ὅσας μὲ εἶχε δώσει δι' αὐτήν.

Στράτος. — Διὰ τὸν λόγον ὅτι;

Κίσσα. — Διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ἔχω οὔτε ὄνομα, οὔτε ἀπὸ ἐπίσημον γένος εἶμαι· δι' αὐτὸ, λέγει, δὲν μοῦ πρέπει ἡ Δέσπω.

Στράτος. — Δὲν ἔχεις γένος οὐδὲ ὄνομα; Καὶ στέκεις ἀκόμη; Ἰδὲ, ἰδέ! Νὰ σὲ περιφρονήσῃ! νὰ ἀθετήσῃ τὸν λόγον του!...

Κίσσα. — Πλὴν, Στράτε, ἰδοὺ τὸ μυστικόν μου. Εἶνε ἀνάγκη νὰ περιμείνω ἀκόμη ὀλίγον. Τρεῖς λόγους ἔχω νὰ ἀνταλλάξω μὲ τὸν Χρόνην· θὰ τῷ ζητήσω τὴν Δέσπω, καὶ ἂν μὲ...

Στράτος. — Καὶ ἂν σὲ ἐπαναλάβῃ πάλιν ὅτι δὲν καταδέχεται νὰ σὲ κάμῃ γαμβρόν του;

Κίσσα (μὲ παραφορὰν). — Τότε ἀναχωρῶ. Ἡ συμφορὰ θὰ ἐξαπλώσῃ τὴν μαύρην πτερούγα της εἰς τῆς Ἡπείρου τὸν οὐρανὸν, καὶ τάφος βαθύς θὰ κρύψῃ τὸν Φλώρον, τὴν Δέσπω, τὸν Χρόνην καὶ τοὺς ἄλλους ἐχθρούς. Εἰς ὅλα αὐτὰ σὲ θὰ ἔχω βοηθόν· ἐδῶ θὰ καταλάβω ἂν μὲ ἀγαπᾷς, ἂν γνωρίζῃς νὰ φυλάττῃς τὸ μυστικόν σου καὶ νὰ ρίψοκινδυνεύσῃς ἀκόμη τὴν ζωὴν σου πρὸς χάριν μου.

Στράτος. — Ὡ! δι' αὐτὸ μὴν ἀμφιδάλῃς· ὁ Στράτος ἤξεύρει νὰ εὐγνωμονῇ εἰς τὸν εὐεργέτην καὶ σωτήρᾳ του... Ἀλλ' ἂν ὁ Χρόνης δεχθῇ νὰ γίνῃς γαμβρός του;

Κίσσα. — Τότε βέβαια μένω πλησίον του.

Στράτος. — Καὶ ἐγὼ, Κίσα; ὁ λόγος σου; οἱ κλέπται;

Κίσσα. — Εὐτυχεῖς τότε.

Στράτος. — Πῶς; τί ἐννοεῖς;

Κίσσα. — Ἄμα ὁ Χρόνης μὲ ὀνομάσῃ γαμβρόν του, βεβαίως θὰ μοῦ δώσῃ ἀμέσως τὸ Ἀρματωλίκι· αὐτὸς νὰ τρέχῃ δὲν ἠμπορεῖ, διότι οἱ χρόνοι ἐλεύκαναν τὴν κεφαλὴν του. Τότε ἐγὼ ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἀρματωλῶν θὰ βοηθήσω παντοῦ τοὺς κλέπτας, θὰ εὐδοώσω τὰ βήματά των, καὶ ἡ στέγη μου θὰ ἦνε καταφύγιόν των. Μήπως ὁ Ἕλληνας κλέπτης ζητεῖ νὰ ἀποκτήσῃ πλοῦτον; ὄχι· τὸ μόνον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ζητεῖ, εἶνε νὰ ἀναπνεύσῃ ἐλευθερίαν.

Στράτος. — Ἐλευθερίαν! ὦ! ναί!

Κίσσα. — Λοιπὸν ἐλευθερίαν ἀνέτως θὰ ἀπολαύῃ, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κίσα θὰ στήσῃ τότε τὸ ἄσυλόν της ἡ θεότης αὐτῆ των ἡλιοκαυμένων ἀνδρῶν ἐκείνων.

Στράτος. — Καλὰ λοιπὸν· καὶ τώρα;

Κίσσα. — Τώρα ἐδῶ σὲ θέλω. Θὰ ἔλθῃς μαζί μου εἰς τοῦ Χρόνη· θὰ σὲ παρουσιάσω ὡς φίλον μου, ἐλθόντα ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ζαγοράς· θὰ εἶπω ὅτι ζητεῖς ὑπηρεσίαν, ὁ Χρόνης θὰ τὸ πιστεύσῃ, καὶ, ἀφοῦ ἐγὼ σὲ συνιστῶ, ἐννοεῖται ὅτι θὰ σὲ παραλάβῃ. Πρόσεξε νὰ παίξῃς καλὰ τὸ μέρος σου, διότι εἰς σὲ στέκει νὰ μὲ ἐκδικήσῃς.

Στράτος. — Ἰραϊά!

Κίσσα. — Ἐγὼ λοιπὸν πηγαίνω νὰ ἀνταλλάξω τοὺς τρεῖς λόγους μου μὲ τὸν Χρόνην. Ἄν μὲ δεχθῇ ὡς γαμβρόν του, μένεις ὅσας ἡμέρας θέλεις καὶ ἔπειτα ἀναχωρεῖς ἡσυχῶς, καὶ ἀναγγέλλεις εἰς τοὺς συντρόφους κλέπτας αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν. Ἄς ἔλθουν τότε ὅλοι· θὰ εὕρουν τὴν θύραν μου ἐτοιμὴν νὰ τοὺς δεχθῇ, καὶ τὴν χειρᾶ μου νὰ τοὺς προστατεύσῃ κατὰ παντὸς κινδύνου. Ἄν δὲ ἐξ ἐναντίας δὲν μὲ δεχθῇ ὁ Χρόνης, τότε σὺ μένεις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ἐγὼ δὲ ζητῶ ἄδειαν διὰ ὀλίγας ἡμέρας μὲ μίαν πρόφασιν, καὶ τρέχω εἰς τοὺς συντρόφους. Ποῦ μένουν εἶπες;

Στράτος. — Εἰς ταῖς ἐπτὰ βρυσούλες.

Κίσσα. — Καλὰ· γνωρίζω τὸ μέρος τοῦτο. Ἔως τὸσον σὺ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου φέρεις ἐδῶ τὸν Φλώρον μὲ ἀπάτην. Ἐγὼ, ἄμα ὑπάγω εἰς τὸ λιμῆρι, θὰ στείλω ἐδῶ τρεῖς ἀπὸ τοὺς καλητέρους συντρόφους νὰ παραμονεύουν. Τὸ σύνθημά των θὰ ἦνε τρεῖς πύροβολισμοί, ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου· σὺ τοὺς ἀνταποκρίνεσαι μὲ τέταρτον, καὶ τότε αὐτοὶ ὀρμοῦν, τοῦ πέρνουν τὰ ὄπλα, σὲ βοηθοῦν νὰ τὸν δέσῃς καὶ μοῦ τὸν φέρεις δεμένον ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸ λιμῆρι. Πρόσεξε ὅμως καλὰ· σὲ εἰδοποιῶ καὶ τοῦτο· ὁ Φλώρος εἶνε γενναῖος καὶ ἀποφασιστικὸς, καὶ χρειάζεται προσοχὴ μήπως σὰς φύγῃ.

Σ τ ρ ά τ ο ς. — Ὅσον δι' αὐτὸ μείνε ἡσυχος, ἀρχηγέ' ἤξεύρω ἐγὼ τί θὰ κάμω. Ἀλλὰ δὲν μὲ λέγεις τὸν Φλώρον τί τὸν θέλεις; σὺ ἀγαπᾷς τὴν Δέσπω; καλῆτερον δὲν εἶνε ἀντὶ τοῦ Φλώρου νὰ συλλάβω ἐκείνην, καὶ νὰ σὲ τὴν φέρω εἰς τὸ λιμέρι; Ὁ Φλώρος τότε καὶ ὁ Χρόνης ἄς στέκονται ἀπὸ μακρὰν νὰ τὴν βλέπουν καὶ νὰ γάσκουν.

Κ ί σ σ α ς. — Ὄχι, Στράτε! ὁ κλέπτης, ὁ γενναῖος ποτὲ δούλος τῆς γυναικὸς δὲν πρέπει νὰ γίνεταί. Τὴν ἀγαπῶ ἐγὼ τὴν Δέσπω, τὴν θέλω, ἀλλὰ καὶ τὴν μισῶ, διότι βλέπω ὅτι δὲν μὲ καταδέχεται. Τουφέκι καὶ βράχοι καὶ λαγκάδια καὶ Δέσπω τί σχέσιν ἔχουν; Ἐγὼ τὴν ἤθελα κλεισμένην εἰς τοῦ πατρὸς τῆς τὸν οἶκον νὰ τὴν ἔχω τῆς λεβεντιάς καμὰρι' νὰ σπογγίζῃ τὸν ἰδρώτα τῆς μάχης ἀπὸ τὸ μέτωπόν μου, καὶ νὰ ἀκουμβᾷ τὸ εὐμορφον πρόσωπόν τῆς εἰς τὰ λογκωμένα μου στήθη. Ἀλλ' ἂν δὲν θέλῃ, ἐκδίκησις! Σ' τοῦ κλέπτου τὸ μυστικὸ καὶ ἀμίλητο λιμέρι γυναῖκα ὄχι ποτὲ! εἶνε ἀτιμία, καὶ προκοπὴν δὲν βλέπει ὅστις ἔρωτα καὶ μάχην ἔχει τὸ ἴδιο. Ἡ γυναῖκα εἶνε τὸ σύνθημα τῆς δειλιάς, ἐνῶ ὁ ἄνδρας εἶνε ἡ φλόξ τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἀνδρίας... Καὶ ἔπειτα ἂν βλέπω πῶς ἄλλον θέλει καὶ προτιμᾷ, καὶ μοῦ ἀνάψῃ ὀργὴ τὰ μαῦρα στήθη;.. τότε καλῆτερα αὐτὸν τὸν ἄλλον νὰ τὴν κάμω νὰ κλαύσῃ πικρά! Ναι, Στράτε, τὸν Φλώρον καλῆτερα; αὐτὸν θέλω ἐγὼ, αὐτοῦ τὸ αἷμα διψῶ καὶ μαζὴ μὲ αὐτὸν θὰ σφάζω καὶ ἐκείνην καὶ τὸν πατέρα τῆς!.. Τώρα ὁ ἥλιος, βλέπεις, ἐπρόβαλεν ὥρα δὲν μᾶς μένει νὰ ἀργοπορῶμεν. Γνωρίζεις πῶς θὰ φερθῆς, Στράτε; νὰ σὲ ἰδῶ θέλω. Ἐμπρὸς λοιπόν! θάρρος, καρδιά καὶ δεξιότης!

Σ τ ρ ά τ ο ς. — Θέλεις μὲ ἰδεῖ; ἡσύχασε.

Κ ί σ σ α ς. — Μίαν λέξιν ἀκόμη, Στράτε. Ὁρκίσου νὰ φυλάξῃς μυστικὰ μέχρι θανάτου αὐτὰ τὰ σχέδιά μας. Γνωρίζεις ὅτι οἱ κλέπται οἰωνὸν κακὸν νομίζουν τὸν ἔρωτα καὶ προάγγελον τῆς καταστροφῆς των.

Σ τ ρ ά τ ο ς. — Δίκαιον ἔχεις; ὀρκίζομαι.

Κ ί σ σ α ς. — Ἰδού; λάβε τὴν χεῖρά μου, ὦ Στράτε; σὲ ὑπόσχομαι ἀγάπην καὶ φιλίαν.

Σ τ ρ ά τ ο ς. — Καὶ ἐγὼ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν.

Κ ί σ σ α ς. — Λοιπὸν τὸ σύνθημά μας τρεῖς τουφεκοβολαί.

Σ τ ρ ά τ ο ς. — Καὶ ἰδική μου μία.

Κ ί σ σ α ς. — Καὶ θὰ μὲ ἐνταμώσῃς;

Σ τ ρ ά τ ο ς. — Εἰς ταῖς ἑπτὰ βρυσοῦ λες.

Κ ί σ σ α ς. — Πηγαίνωμεν!

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ προαύλιον πύργου, καὶ εἰς τὸ βάθος κήπον περιφρακτον.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΧΡΟΝΗΣ καὶ ΔΕΣΠΩ.

Χ ρ ό ν η ς. — Πλησίασε, Δέσπω; ἔχω νὰ σὲ ὁμιλήσω ἰδιαιτέρως, καὶ διὰ τοῦτο σὲ ἐπροσκάλεσα ἐδῶ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ πύργου. Θὰ σὲ ἐρωτήσω περὶ πράγματος σπουδαίου, καὶ θέλω νὰ μὲ ἀποκριθῆς ἐλευθέρως. Εἶμαι πα-

τήρ σου, Δέσπω, καὶ μήτηρ σου ἀκόμη, διότι σὺ μητέρα δὲν ἐγνώρισες; ἦσο μικρὰ ἀκόμη, ὅποταν σὲ ἐσφιγξεν εἰς τὴν θερμὴν τῆς μητρικῆς ἀγκάλην, καὶ τὸ τελευταῖον μὲ εἶπε χαῖρε! Ἀπέθανεν ἐκείνη, καὶ σὺ μοὶ ἔμεινες ἡ μόνη παρηγορία καὶ ἡ ἀνάμνησις τῆς; σὺ, τὸ πρῶτον καὶ τελευταῖόν μου τέκνον, τὸ σπλάγγνον μου! Εἰς τῆς ζωῆς σου τὴν πορείαν σὲ εἶδα καλὴν, ἀθῶαν, ὑπήκοον καὶ ἐργατικὴν, καὶ φαντάζεσαι βέβαια πόσῃ ἡσθάνθη χαρὰν διὰ τοῦτο ἡ πατρικὴ μου καρδιά. Εἴκοσι ἀνοίξεις τώρα στέφουν τὸ μέτωπόν σου, καλὴ μου κόρη, καὶ εἶνε πλέον καιρὸς τοῦ γάμου τὸ στεφάνι νὰ βραβεύσῃ τὴν ἀρετὴν σου τὴν τόσῃν... Ἀλλὰ γνωρίζω τί θὰ εἴπῃ ὁ γάμος, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ ποτὲ νὰ ἔλθῃ μία ὥρα, καθ' ἣν νὰ εἴπῃς ὅτι ἐγὼ ὑπῆρξα τῶν συμφορῶν σου ἡ αἰτία. Ὄχι! μόνη μου εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἐπιθυμία εἶνε νὰ σὲ βλέπω εὐτυχισμένην συμβίαν νὰ ἀνακουφίζῃς τὰ γηρατειά μου, καὶ ὅταν πέτρα ψυχρὰ θὰ μὲ σκεπάζῃ, νὰ ἔλθῃς μίαν ἡμέραν εἰς τὸν τάφον τοῦ γηραιοῦ πατρὸς σου, καὶ νὰ χύσῃς ἐπ' αὐτοῦ δάκρυα εὐγνωμοσύνης καὶ εὐλογίας. Μεγάλην λύπην θὰ ἡσθανόμην, Δέσπω, ἂν ἠναγκαζόμην νὰ σὲ ἀποξενωθῶ. Ἀλλὰ τώρα τοιοῦτόν τι δὲν θὰ συμβῆ. Ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον κρίνης ἄξιον νὰ γίνῃ σύζυγός σου, ἐδῶ σιμά μου θὰ ζήσῃ; εὐτυχία, πλοῦτη, τιμὴ καὶ δόξα στολίζουν τὸν οἶκον τοῦ γερο-Χρόνη; αὐτὸς ἄς γίνῃ αὐθέντης, καὶ ἄς τὰ ἀπολαύσῃ ὅλα; αὐτὸς ἄς μείνῃ διάδοχός μου. Λοιπὸν λέγε μου τώρα; τόσοι καὶ τόσοι Ἀρματωλοὶ προσμένουν ἐν σου μόνον νεῦμα. Ἐγὼ θὰ σὲ ἀκούσω μὲ προθυμίαν, καὶ θὰ σεβασθῶ τὴν ἐκλογὴν σου; ἤξεύρω ὅτι, τιμία καὶ ἀγαθὴ ὡς εἶσαι, τίμιον νέον καὶ ἀγαθὸν θὰ θελήσῃς.

Δ έ σ π ω. — Καλέ μου πάτερ, σὲ εὐχαριστῶ! Γνωρίζω τὴν ἀγαθὴν σου καὶ πατρικὴν καρδίαν, γνωρίζω πόσον μὲ ἀγαπᾷς, καὶ θέλω αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας σου καὶ νὰ βρέξω μὲ δάκρυα στοργῆς καὶ εὐγνωμοσύνης τὰ γόνατά σου. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι τὴν εὐτυχίαν, ἣτις μὲ περιμένει, σὺ μόνος εἶσαι κατάλληλος νὰ ἰδῆς; νομίζω ὅτι ἡ πατρικὴ σου καρδιά ἐσκέφθη ποῖον πρέπει νὰ λάβω σύζυγον. Ἡ καλὴ θυγάτηρ πρέπει νὰ ὑπακούῃ προθύμως εἰς τῶν γονέων τὰς ἐβρὰς θελήσεις, καὶ νὰ σέβεται αὐτάς; καὶ ἂν ἀκόμη ὄνειρα ἀγάπης σκοτίζωσι τὴν τρυφερὰν τῆς καρδίαν, καὶ ἂν ὁ ἔρωσ...

Χ ρ ό ν η ς. — Τὴν ἀρετὴν σου καλῶς γνωρίζω, θυγάτηρ. Σὲ τὸ προεῖπον ποῖα εἶνε ἡ θέλησίς μου. Ἐκφράσθητι λοιπὸν ἐλευθέρως; μὴ συσέλλεσαι, καὶ ἂν ἀκόμη ἀγάπη σὲ σύρῃ πρὸς κανένα. Τὸ μυστικόν σου αὐτὸ, καλὴ μου Δέσπω, χύσε ἐδῶ εἰς τοῦ γηραιοῦ πατρὸς σου τὴν φιλόσοργον καρδίαν. Εἶπέ με, μήπως ὑπάρχει κανεὶς νέος, ὁ ὁποῖος στολίζει γλυκὰ γλυκὰ τὰ ἀθῶα ὄνειρά σου; Τίς εἶνε; εἶπέ τον. Ὅποιοςδὴποτε καὶ ἂν ἦνε αὐτὸς, σὲ δίδω ἀπὸ τοῦδε τὸν λόγον μου, Δέσπω, ὅτι εἶνε ἰδικός σου.

Δ έ σ π ω. — Ἴσως τὸ πρόσωπόν μου σοὶ παριστᾷ τὴν στιγμὴν ταύτην, ὦ πάτερ, πόσον τεταραγμένη εἶμαι. Ἄφες, σὲ ἰκετεύω, αὐτὰς τὰς σκέψεις; ἄλλοτε ἴσως θὰ αἰσθανθῶ τὴν θέλησιν νὰ τὰς λάβω καλῶς ὑπ' ὄψιν. Ἀκόμη καιρὸν νομίζω ὅτι ἔχω. Εἴκοσι μόλις ἀνοίξεις ἔρρωνον τὴν κόμην μου μὲ ἄνθη. Ἄφες λοιπὸν, ὦ πάτερ, ἄφες...

Χ ρ ό ν η ς. — Ὄχι, ὦ κόρη προσφιλῆς; ἐπιθυμῶ, πρὶν τοῦ θανάτου οἱ κρυεροὶ δάκτυλοι κλείσωσι τοὺς ὀφθαλ-

μούς μου, να σε ἴδω εὐτυχῆ καὶ ἀποκατασταθεῖσαν σύζυγον τέλος πάντων, ἔχουσιν εἰς τὸ πλευρόν σου καλὸν προστάτην. Καὶ τότε θὰ κλείσω ἐν εἰρήνῃ τοὺς ὀφθαλμούς μου, θὰ μείνω ἡσυχος καὶ ἐντὸς τοῦ τάφου, καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐλευθέρω θὰ πετάξῃ ἐκεῖ ἐπάνω.

Δέσπω. — Ἡξέυρω πόσῃν ἔχει στοργὴν καὶ φίλτρον ἡ πατρικὴ σου καρδιά. ὦ πάτερ, ἐὰν μέχρι τοῦδε σε ἠγάπων, τώρα θὰ σε λατρεύω, ψυχὴ ἀγία! Θέλεις λοιπὸν νὰ ἀκούσῃς;

Χρόνης. — ὦ! ναί, τὸ θέλω. Καὶ ἀκόμη σε δίδω τὸν λόγον μου ὅτι θὰ προσκαλέσω αὐτὸν, ὅστις δὴποτε καὶ ἂν ᾔνε, νὰ λάβῃ ἀμέσως τὴν συγκατάθεσίν μου. Εἶνε δευτέρω σήμερον, καὶ τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ παρεκκλησίη ἄς γίνῃ μάρτυς τῶν γάμων σας. ὦ Δέσπω, κόρη προσφιλῆς! ἡ κεφαλὴ μου ἐλευκάνθη ἀπὸ τὸ βᾶρος τῶν ἐτῶν, καὶ θέλω νὰ σε ἴδω φροῦσαν τὴν νυμφικὴν σου ἐσθῆτα πρὶν ἢ ἐνδύθῃ ἐγὼ τοῦ τάφου τὰ σάβανα. Εἰκοσιπέντε χρόνους Ἄρματωλὸς, διήλθον τόσους κινδύνους καὶ τόσας ὑπέστην κακουχίας· καὶ τώρα, ὁπότεν ἀνδρῖα καὶ νεότης με ἄφησαν, τώρα, ὁπότεν εἰς τὴν ἰσχνὴν μου μέσῃν δὲν ἀρμόζει πλέον ζώνη χρυσεῖ οὐδὲ ὄπλον βαρὺ, τώρα, ὅταν οἱ χρόνοι καὶ ἡ ἡλικία με ἔκαμον ἀπόμαχον, ἐν μόνον πρᾶγμα ἔχω ὁ γηραιὸς στολίδι, μίαν παρηγορίαν τοῦ οἴκου μου· σε, Δέσπω, κόρη μου γλυκεῖα! Ἡ εὐτυχία, ἡ τύχη, τὸ μέλλον σου, αὐτὰ φαιδρύνουν τὸν νοῦν μου. Ὄθεν, ἀφοῦ τοσάκις ἐσκέφθην, μόλις σήμερον σε ἐκάλεσα νὰ μάθω ποῖαν ἰδέαν ἔχεις σχηματισμένην. Γνωρίζω πόσον ταράττεται καὶ παλαίει μία παρθένος, ὅταν πρέπει νὰ ἐμφρασθῇ τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐνώπιον τῶν γονέων. Λέγε λοιπὸν ὀμίλει, Δέσπω.

Δέσπω (ἐν ταραχῇ). — Θα τὸ εἰπῶ διὰ νὰ σε ὑπακούσω, καλέ μου πάτερ· ἀλλά... (Καθ' ἑαυτήν). ὦ! πῶς κτυπᾷ αὐτὴν τὴν ὥραν τὸ στῆθος μου! Φλῶρε, ἂν ἤξευρες...

Χρόνης. — Πλὴν τί διςάζεις, θύγατερ; συσέλλεσαι;

Δέσπω. — Ἄ! ὄχι! Εἶπα.... εἶπα.... ὅτι καλὴν ἰδέαν ἐσχημάτισα.... διὰ τὸν νέον ἐκεῖνον....

Χρόνης. — Ποῖον;

Δέσπω. — Τὸν νέον Ἄρματωλὸν ἐκεῖνον, τὸν φίλον τοῦ ἐξαδέλφου Δημαρᾶ.

Χρόνης. — Ἄ! τὸν Φλῶρον;

Δέσπω. — Ναί, τὸν Φλῶρον!

(Καλύπτει τὸ πρόσωπον μετὰ τὰς χεῖρας.)

Χρόνης. — Καλὰ, θύγατερ· πλὴν διατί καλύπτεις τὸ πρόσωπόν σου; Εἶμαι πατήρ σου, καὶ ὅταν ἐμὲ ἐκλέγῃς παρήγορον καὶ φύλακα τοῦ μυστικοῦ σου, ἡσύχασε. Σοὶ προὔπεσχέθην ὅτι τὰ πάντα θέλω πράξει πρὸς εὐδαιμονίαν σου. Με ἀρέσει τινόντι αὐτὸς ὁ νέος Φλῶρος· εἶνε ἀνδρῆος, ἔχει πλοῦτον, κατὰγεται ἀπὸ γένος λαμπρὸν καὶ τὸν στολίζει ἡ ὥραιότης. Βλέπω, κόρη μου, ὅτι καὶ σὺ ἐπικυρόνεις τὴν ἐκλογὴν μου. Αὐτὸν ἐπόθουν καὶ ἐγὼ νὰ σε ἀφήσω ὡς σύντροφόν σου καὶ σύζυγον. Τόσον ἀρκεῖ· πήγαινε τώρα, καὶ ἐγὼ θὰ φροντίσω διὰ τὰ περραιτέρω. Τὴν εὐλογίαν τοῦ οὐρανοῦ νὰ ἔχῃς, θύγατερ! εἶμαι εὐτυχῆς αὐτὴν τὴν ὥραν καὶ ὑπερευχαριστημένος, καὶ τῆς δυστυχοῦς μητρὸς σου ὁ τάφος νομίζω ὅτι βλαστάνει ῥόδα καὶ κρίνα.

Δέσπω (ἐν συγκινήσει). — Σε εὐχαριστῶ, ὦ πάτερ! ἡ φωνὴ μου ἀδυνατεῖ νὰ παραστήσῃ πόσον σε ἀγαπῶ καὶ σε σέβομαι. ὦ! ἄφες νὰ ἀσπασθῶ με σέβας αὐτὴν τὴν χεῖρα.

(Ἀσπάζεται τὴν χεῖρά του, ἐκεῖνος δὲ τὴν φιλεῖ εἰς τὸ μέτωπον.

Ἡ Δέσπω ἀναχωρεῖ.)

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΧΡΟΝΗΣ.

Εὐλογημένη κόρη! Τώρα πρέπει νὰ προσκαλέσω τὸν Φλῶρον, καὶ νὰ τῷ γνωστοποιήσω τὴν ἀπόφασίν μου. Ὁ τρόπος του πολλάκις με ἔκαμε νὰ ἐννοήσω ὅτι ἀγαπᾷ τὴν Δέσπω, καὶ νομίζω ὅτι εὐχαρίστως θὰ τὸ παραδεχθῆ. Αὐτὸς ἄς ᾔνε ὁ διάδοχός μου· ἔχει προσόντα πολλὰ, φεγγοβολᾷ ἡ τόλμη εἰς τὸ λαμπρὸν του πρόσωπον, καὶ οἱ Ἄρματωλοὶ μου ὅλοι ἀγάπην καὶ σέβας τρέφουν πρὸς αὐτόν. Ἀλλ' ἐν πρᾶγμα με θλίβει ἐγκαρδίως· πολλάκις ὑπεσχέθην τὴν Δέσπω εἰς τὸν Κίσσαν, πρὶν ἔλθῃ ὁ Φλῶρος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου· τότε ἡ Δέσπω ἦτο μικρὰ ἀκόμη, καὶ ὁ Κίσσας πολλάκις με εἶπεν ὅτι ἐπεθύμει νὰ τοῦ τὴν δώσω, διότι μόνος αὐτὸς τότε διέπρεπε μεταξὺ τῶν ἄλλων Ἄρματωλῶν· ἀλλ' ἔπειτα ἦλθεν ὁ Φλῶρος, καὶ τὰ πρᾶγματα ἤλλαξαν. Τὸ πρᾶγμα θὰ λάβῃ πέρασ ὅπως τὸ ὑπεσχέθην εἰς τὴν θυγατέρα μου, καὶ ὅπως τὸ θέλω. Ἐκτὸς τούτου ὁ Κίσσας εἶνε νόθος· πῶς θὰ τιμήσῃ τοῦ Χρόνη τὴν οἰκίαν εἰς νόθος; Ἐπειτα καὶ ἡ Δέσπω οὔτε νὰ ἀκούσῃ θέλει τὸ ὄνομά του· δι' αὐτὴν τὸ πᾶν εἶνε ὁ Φλῶρος. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ προσκαλέσω τοὺς Ἄρματωλοὺς μου καὶ νὰ τοῖς κρινοποιήσω τὸ πρᾶγμα, ἀφοῦ ἴδω τὸν Φλῶρον· καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ εὐτυχία καὶ ἡ χαρὰ θὰ ἀντιλαλήσῃ εἰς τὸ μέρος τοῦτο, καὶ ἡ Δέσπω, τὸ εὐμορφο λουλοῦδι τῆς στοργῆς μου, θὰ φορέσῃ στεφάνι γάμου. (Ἵπάγων πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας.) Κέντρε!

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

ΧΡΟΝΗΣ, ΚΕΝΤΡΟΣ.

Κέντρος (ἐμφανιζόμενος). — Ὁ ἀρχηγὸς μ' ἐκάλεσε;

Χρόνης. — Ναί, Κέντρε. Ἵπαγε νὰ εὔρῃς τὸν Φλῶρον, καὶ εἰπέ τον ὅτι τὸν θέλω νὰ ἔλθῃ τώρα ἐδῶ· ἔχω ἀνάγκην νὰ τὸν ὀμιλήσω.

Κέντρος. — Ἀμέσως, ἀρχηγέ μου· πηγαίνω νὰ τὸν εὔρω.

Χρόνης. — Τίποτε νέα, Κέντρε, ἠξέυρεις;

Κέντρος. — Ὄχι· ὁ Κίσσας μόνον ἦλθε πρὸ ὀλίγου ἐδῶ με ἕνα ξένον, καὶ με ἐρωτοῦσε ἂν ἦσαι ἐδῶ ἢ ὄχι.

Χρόνης. — Καὶ πόθεν εἶναι ὁ ξένος του σε εἶπε;

Κέντρος. — Ὄχι· πλὴν φαίνεται νὰ ᾔνε φίλος του στενός.

Χρόνης. — Καλὰ· πήγαινε σὺ τώρα, καὶ ἐκεῖνος ἐὰν με θέλῃ θὰ ἔλθῃ νὰ με ἐνταμώσῃ.

(Ὁ Κέντρος κάμνει σημεῖον ὑποκλίσεως καὶ ἀναχωρεῖ μετ' αὐτὸν δὲ καὶ ὁ Χρόνης.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Ἡ σκιερὴ παρῖστα κομψὸν διάθρονον μὲ παράθυρον ἀνοικτὸν εἰς τὸ βᾶθος.

ΔΕΣΠΩ, εἶτα ΦΛΩΡΟΣ.

Δέσπω. — Σὲ εὐχαριστῶ, ὦ Θεέ μου! Τὸ βᾶθος τῆς ἀθώας μου καρδίας σὺ τὸ εἶδες· γνωρίζεις πόσον ἀπλὴ καὶ ἀγαθὴ εἶνε, καὶ διὰ τοῦτο μὲ ἀνταμείβεις καὶ μὲ χαρίζεις τὸν Φλῶρον. Κλίνω τὸ γόνυ ἐνώπιόν σου, Ἰψιστε, καὶ δοξάζω τὸ ἅγιον ὄνομά σου. ὦ! ποσάκις δὲν ἤκουσες τὴν προσευχήν μου νὰ συνοδεύῃ τὸ ὄνομα τοῦ Φλῶρου! ποσάκις δὲν μὲ εἶδες αὐτὰς τὰς χεῖρας νὰ ὑψώ-νω εἰς τὸν οὐρανὸν, ἰκετεύουσά σε τὸν Φλῶρον νὰ μὲ δώ-σης! Τὸν ἀγαπῶ, καὶ ἡ ἀγάπη εἶνε δρόσος ζωογόνος, τὴν ὁποίαν χύνεις ἀπὸ τὰ ὕψη διὰ νὰ βαλσαμόνη τὰ ἔμ-φυχά σου ἄνθη! Θεέ μου, σὲ εὐχαριστῶ! (Ὁ Φλῶρος εἰσ-έρχεται ἀπαρατήρητος, ἴσταται καὶ ἀκούει.) Σὲ ἀγαπῶ, ὦ Φλῶρε! Θὰ γίνης πλέον ἰδικός μου! τὸ ἤκουσα, ψευ-μα δὲν εἶνε. Αἰσθάνομαι νὰ πάλλῃ εἰς τὸ ὄνομά σου....

Φλῶρος (πλησιάζων). — Δέσπω, ἀγνή καὶ ὠραία παρθένος! σὲ ἤκουσα ἀκόμη ἕως τώρα λόγον ἐρωτικὸν τὰ χεῖλη αὐτὰ δὲν ἐπρόφερον, καὶ τὸν ἔρωτά σου εἶχα μυστήριον κλεισμένον ἐδῶ εἰς τὰ ἀνδρικά μου στήθη. Πολλάκις ἤλθεν εἰς τὰ χεῖλη μου ὁ λόγος, πολλάκις ἤλθε στιγμὴ, καθ' ἣν ἠσθάνθην ὅτι ἠδύναμην νὰ σὲ εἶπω: « σὲ ἀγαπῶ, ὦ Δέσπω! » Ἀλλ' ὁσάκις εὐρέθην ἐνώπιόν σου, μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ὁ κόσμος, τὸ πᾶν κατέπιπτε διὰ νὰ σβύσῃ τοῦ ἔρωτος τοὺς λόγους. Ὅσάκις ἤλθον σιμὰ σου, ἠσθάνθην νὰ τρέμω καὶ νὰ χάνω τὴν φωνήν μου, τὸ φῶς μου, τὴν ζωὴν μου. Οἱ ὀφθαλμοί μου κατέπιπτον ἀκου-σίως μου χαμαὶ, καὶ ἡ γλῶσσά μου οὔτε λέξιν νὰ ἀρ-θρώσῃ ἠδύνατο. Ἦσο δι' ἐμὲ εἰκὼν, ἦτις, κλεισμένη εἰς ἐρημοκκλησί, βλέπει νὰ στέκῃ ἐμπρὸς τῆς ὀλύχνης, ἀλ-λά τὴν χεῖρα τοῦ λατρευτοῦ τῆς δὲν βλέπει νὰ ἔλθῃ νὰ τὸν ἀνάψῃ ἀπὸ τὸν φόβον τῆς ἐρημίας.

(Ὁ Κίσσας προβάλλει ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ ἀκροᾷται).

Κίσσας (ἐκ τοῦ παραθύρου πάντοτε). — Αὐτὸς κ' ἐκείνη!

Φλῶρος. — Πλὴν τώρα, ὅταν ἤκουσα αὐτὰ τὰ τρυ-φερά σου καὶ τὰ παρθένα χεῖλη νὰ προφέρουν τὸ ὄνομά μου... τώρα, ὅταν σὲ βλέπω γονατισμένη νὰ ἰκετεύῃς τὸν Ἰψιστον καὶ δάκρυα νὰ χύνῃς δι' ἐμὲ, Δέσπω...

Κίσσας. — Τὸν ἀγαπᾷ λοιπόν! ὦ λύσσα! ὦ μανία!

Φλῶρος. — Τώρα καὶ ἐγὼ θὰ γονατίσω ἐμπρὸς σου, ὦ ἀξιολάτρευτος νεᾶνις, καὶ τόσων χρόνων ἀγάπην θερ-μὴν θὰ σὲ ἐκφράσω. Δέσπω, τὰ εἰκοσιπέντε μου ἔτη, ἡ ἀνδρία μου, ἡ δόξα, ἡ ζωὴ μου, τὰ πάντα εἶνε ἰδικά σου!

Κίσσας. — Ἡ ζωὴ σου, Φλῶρε, εἶνε ἰδική μου!

Φλῶρος. — Μὲ ἀγαπᾷς, ὦ Δέσπω; εἶπέ το, νὰ τὸ ἀκούσω μίαν φοράν ἀκόμη.

Δέσπω. — Ἄν σὲ ἀγαπῶ, ὦ Φλῶρε; Ἰδέ με καλὰ εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ θὰ τὸ ἀναγνώσῃς ἐπ' αὐτοῦ. Εἶνε ἡ ψυχὴ μου ὅλη ἰδική σου!

Κίσσας. — Καὶ ἐγὼ ἰδικός σας! (Πρὸς τὸν Στρά-τον, ὅστις προκύπτει ὁμοίως ἀπὸ τοῦ παραθύρου). — Ἀ-κούεις, Στράτε;

Φλῶρος. — Σὲ εὐχαριστῶ· μὲ φαίνεται ὅτι οἱ πό-δες μου δὲν πατοῦν τὴν γῆν. Παρθένος ἠγαπημένη καὶ

ἀξιέραστος! ὁ οὐρανὸς ἀνοιγοκλείει αὐτὴν τὴν ὄραν, καὶ νομίζω ὅτι ἀκούω ἀγγέλων μελωδίας.

Κίσσας. — Καὶ ἐγὼ τοῦ Ἄδου τὴν σάλπιγγα!

Φλῶρος. — Νομίζω ὅτι βλέπω γλυκύτετα ὄνειρα, ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα βαλσαμόνουν πολλάκις τὸν ὕπνον. Ἀλλὰ τί λέγω; Σὺ, Δέσπω, δὲν εἶσαι ὄνειρον· σὲ βλέπω, σὲ ἀκούω, εἶσαι σιμὰ μου, καὶ ἐγὼ εὐρίσκομαι πλη-σίον σου.

Κίσσας. — Καὶ ἐγὼ σιμὰ σας. Αἶμα θὰ σβύσῃ τὰ ὄνειρά σας!

Δέσπω. — Φλῶρε, ἀρκεῖ ὅσα εἶπομεν ἕως τώρα· πῆγαινε, ἀφοῦ εἶσαι πλέον βέβαιος ὅτι ἡ Δέσπω σὲ μόνον ἀγαπᾷ.

Φλῶρος. — Οὐράνια!

Κίσσας. — Καταχθόνια!

Δέσπω. — Τοῦ ἔρωτός σου τὴν ἔκφρασιν πιστεύω νὰ ἀποδείξῃς ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, καθ' ἣν θὰ ἀκούσῃς φωνὴν νὰ σὲ καλέσῃ καὶ νὰ σοὶ προσφέρῃ ὅ,τι ποιεῖς καὶ ἀγα-πᾷς. Ἰσως δὲν εἶνε μακρὰν ἡ πολυπόθητος στιγμὴ ἐκεῖ-νη, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ σὲ καλέσουν νὰ ἀκούσουν ἀπὸ τὸ στόμα σου ὅτι θέλεις καὶ ἀγαπᾷς τὴν Δέσπω, καὶ ὅτι στέργεις φαιδραὶ νὰ ἀνάψουν αἱ δᾶδες τοῦ Ἱμεναίου καὶ νὰ φωτίσουν χαριτωμένον ζεῦγος, Δέσπω καὶ Φλῶρον.

Κίσσας. — Ὄχι! δὲν θέλει ἔλθῃ ποτὲ αὐτὴ ἡ ὥρα!

Φλῶρος. — Τί λέγεις, Δέσπω; γνωρίζεις ἴσως κάτι εἶπέ το. Σὺ μὲ αὐτούς σου τοὺς λόγους ὑψόνεις τὸν νοῦν μου εἰς παραδείσου ὄνειρα καὶ ἐκστάσεις.

Κίσσας. — Καὶ ἐμὲ στέλλεις εἰς τοῦ Ταρτάρου τὰ βᾶθη!

Δέσπω. — Περίμεινον ὀλίγον, καὶ θὰ μάθῃς τὰ πάντα.

Φλῶρος. — Σὲ ὑπακούω καὶ περιμένω, καὶ τοι βιαίους παλμούς αισθανόμενος εἰς τῆς καρδίας μου τὰ βᾶθη. Ἀλλὰ, γλυκεῖα μου παρθένος, ἄφες αὐτὰ τὰ φλο-γισμένα μου χεῖλη ἐν φίλημα μὲ σέβας νὰ ἐπιθέσωσιν εἰς τὸ δροσερὸν καὶ παρθένον μέτωπόν σου!

(Προβαίνει διὰ νὰ τὴν ἀσπασθῇ.)

Κίσσας (σύρων πιστόλιον καὶ ὑψῶν αὐτό). — Πρὶν τὴν φιλήσῃς, ἄς σὲ φιλήσῃ τὸ βόλι!

Δέσπω. — Στάσου! δὲν εἶμαι ἐγὼ φράγκισσα! Ἐλ-ληνοπούλα, Φλῶρέ μου, εἶμαι! Ἐλληνοπούλα παρθένον ποῖος θὰ ἐγγίσῃ; τῆς παρθενιάς τῆς τὴν ῥοδινὴ εὐωδία ποῖος θὰ ἀφαιρέσῃ μὲ φλογερὸν ἔρωτος φίλημα; Ὄχι! ἀποσύρθητι, Φλῶρε! Σὲ ἀφίνω· ἤξεύρω Ἐλληνίς κόρη ἕως ποῦ πρέπει νὰ ἀγαπᾷ.

(Ἀπέργεται.)

Κίσσας. — Ἄχ! ἀναπνέω! Τὸ φίλημα τῆς δὲν εἶ-δες, καὶ ὀρκίζομαι ὅτι δὲν θέλεις προφθάσει νὰ τὸ ἰδῇς.

Φλῶρος. — Συγχώρει! παρεφέρθην· συγχώρει, λέ-γω, ἀγαπημένη Δέσπω!

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΦΛΩΡΟΣ, ΚΕΝΤΡΟΣ.

(Ὁ Κίσσας καὶ ὁ Στράτος ἴστανται πάντοτε ὀπισθεν τοῦ παραθύρου.)

Κέντρος. — Εἶσαι ἐδῶ, Φλῶρε;

Φλῶρος. — Ἀφοῦ μὲ βλέπεις.

Κέντρος. — Ὁ ἀρχηγός μας ὁ Χρόνης μὲ στέλλει νὰ σὲ ζητήσω.

Φλώρος. — Καὶ τί μὲ θέλει σὲ εἶπε;

Κέντρος. — Ὡς φαίνεται ἔχει ἀνάγκη νὰ σὲ ὀμιλήσῃ, διότι μὲ εἶπε νὰ ὑπάγω παντοῦ καὶ νὰ σὲ ζητήσω.

Κίσσας. — Ὡ! ἐννοῶ τί τρέχει!

Φλώρος. — Καὶ εἶπε μόνον ἐμὲ νὰ εὔρης καὶ νὰ προσκαλέσῃ;

Κέντρος. — Ναί, Φλώρε ἦτο μάλιστα πολὺ εὐθυμος.

Φλώρος. — Ἐρχομαι ἀμέσως. (Ὁ Κέντρος ἀναχωρεῖ). Ἴσως ἡ Δέσπω ἐγνώριζε τί τρέχει, καὶ μὲ εἶπεν ὅτι ἡ ὥρα τοῦ γάμου ἐγγίζει. Τώρα τὰ ὄνειρα τοῦ Κίσσας σβύνονται πλέον.

Κίσσας. — Ὁχι, πρὶν σβύσῃ ἡ μισητὴ σου ζωὴ!

(Ἀποσύρεται ἀπὸ τὸ παράθυρον.)

Φλώρος. — Ἄς ὑπάγω νὰ μάθω τί τρέχει.

(Ἀναχωρεῖ.)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

ΚΙΣΣΑΣ καὶ ΣΤΡΑΤΟΣ.

Κίσσας. — Τοὺς εἶδες, Στράτε; ἤκουσες ὁποίους λόγους ἐρώτων ἐγλυκοψιθύριζον εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν αἴθουσαν μόνον καὶ ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου; Ὡ! ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου των δὲν εἶνε πολὺ μακρὰν!

Στράτος. — Λοιπὸν μὴ στέκης ἀργοπορίας καιρὸς δὲν εἶνε.

Κίσσας. — Θὰ φύγω, ἀλλ' ἡ ἐκδίκησίς μου θέλω νὰ τοὺς φθάσῃ ἀλάνθαστος καὶ ταχεῖα ὡς ἀστραπή. Εἶνε ἀνάγκη νὰ περιμείνω ἀκόμη ὀλίγον διὰ νὰ σὲ συστήσω εἰς τὸν Χρόνην. Ἄμα σὲ δεχθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ σὲ ὀνομάσῃ Ἀρματωλὸν του, τότε ἐγὼ φεύγω καὶ εἰς σὲ ἀφίνω τὸ πᾶν. Εἶμαι ὑπερβέβαιος ὅτι θὰ κατορθώσῃς τὸ σχέδιόν μου. Φιλοδοξίαν ἔχει πολλὴν ὁ Φλώρος καὶ τόλμην, καὶ ἡ παγίς, τὴν ὁποίαν τὸν ἐστήσαμεν ἐλπίζω νὰ ἐπιτύχῃ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἦνε ἰδικός μας, τί λέγεις;

Στράτος. — Τὸ σχέδιόν σου μὲ ἀρέσει· σὲ τὸ εἶπα.

Κίσσας. — Ὡς τόσον ἄς ὑπάγωμεν νὰ ἐνταμώσωμεν τὸν Χρόνην· θὰ εὐρίσκεται· τώρα εἰς ὀμιλίαν μὲ τὸν Φλώρον, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ζητῆ νὰ τὸν κάμῃ γαμβρόν του. Θέλω νὰ τοὺς παραμονεύσω, νὰ ἀκούσω τοὺς λόγους των. Στεκόμεθα ἀπὸ τὴν μικρὰν θύραν τῆς αὐλῆς· ἄμα τοὺς ἰδῶ ὅτι θὰ τελειώσουν, ὡθῶ τὴν θύραν, ἐμβαίω, σὲ συστήνω καὶ ἀμέσως σὲ ἀφίνω τὴν ὑγειάν· θὰ ζητήσω ἄδειαν ἀπουσίας δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν· ἐννοεῖς;.... Πηγαίνωμεν λοιπὸν ὁ νοῦς μου στρεφογυρίζει ὡς ἀνέμη· θέλω νὰ τοὺς ἀκούσω.... Ἀλλ' ἰδοῦ, ἔρχονται. Ἄς ἀποσυρθῶμεν εἰς αὐτὸν ἐδῶ τὸν διάδρομον διὰ νὰ ἀκούσωμεν ἐδῶθεν.

(Ἀποσύρονται.)

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

ΧΡΟΝΗΣ καὶ ΦΛΩΡΟΣ.

Χρόνης. — Φλώρε, σήμερον θέλω νὰ ἀποδείξω πόσην ἀγάπην καὶ ὑπόληψιν τρέφω εἰς τὸ ἄτομόν σου.

Φλώρος. — Σὲ εὐχαριστῶ, ἀρχηγέ!

Χρόνης. — Μὴ μὲ ὀνομάζης πλέον ἀρχηγόν· εἶπέ με πατέρα, πενθερόν σου, ὅ,τι θέλεις· ἀπὸ σήμερον εἶσαι τέκνον μου, καὶ σὲ προτιμῶ ὡς σύντροφον τῆς ἀκριβοῦς μοι θυγατρὸς. Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ καταστήσω διάδοχόν μου, τώρα ὁπότε τὸ γηραλέον τοῦτο σῶμα κλίνει πρὸς τὸν τάφον. Τὴν ἀρετὴν σου γνωρίζω κατὰ βάθος, ὡ νέε· σὲ ἐρωτῶ λοιπὸν νὰ μὲ εἰπῆς εἰλικρινῶς ἂν ἔχῃς εὐχαρίστησιν νὰ γίνῃς σύζυγος τῆς θυγατρὸς μου. Ὅλα τὰ πλούτη καὶ τὰ ἀγαθὰ μου εἶνε ἰδικὰ σὰς, μετ' ὀλίγον δὲ θὰ ἔχῃς καὶ τὸ Ἀρματωλίκι. Θὰ δείξω εἰς ὄλους τοὺς γνωστούς μας ὅτι ὁ γερο-Χρόνης ἠξέυρει νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀνδρίαν.

Φλώρος. — Δὲν ἔχω λόγους νὰ παραστήσω τὴν συγκίνησιν, τὴν ὁποίαν αὐτὴν τὴν ὥραν ἡ καρδιά μου αἰσθάνεται· κάλλος, δόξαν, τιμὴν, εὐτυχίαν, ὅλα ἐμπρὸς μου τὰ ἔχουσες συγχρόνως, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐθάμβωσαν καὶ τὸ στόμα μου μένει κλεισμένον. Σὲ εὐχαριστῶ, καλὲ γέρον· αὐτὸ μόνον αὐτὴν τὴν ὥραν ἠμπορῶ νὰ σὲ εἶπω. Ἀλλὰ νομίζω, ἄλλος ὅτι ἔχει τὸν λόγον σου διὰ τὴν χεῖρα τῆς Δέσπωσης.

Χρόνης. — Ποῖος;

Φλώρος. — Ὁ Κίσσας, ἀρχηγέ μου.

Χρόνης. — Ὁ Κίσσας; ψεῦδος! ποτὲ σπουδαῖον λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου δὲν ἀντήλλαξα μὲ τὸν Κίσσαν.

Φλώρος. — Καὶ ἐν τούτοις τὸν ἤκουσα νὰ τὸ καυχᾶται πολλάκις.

Χρόνης. — Πολὺ ἀπατάται! Ἄγνωστος εἶνε ἡ γενεὰ τοῦ Κίσσα, καὶ δὲν μοῦ ἤλθε ποτὲ εἰς τὴν ἰδέαν τοιοῦτο πρᾶγμα. Ἴσως πολλάκις τὰς ἀστειότητάς μου ἐξέλαβεν ὡς σπουδαιολογίας.

Φλώρος. — Ἄν ἔχη οὕτω, ἰδοῦ λάβε τὴν χεῖρά μου· σὲ ἀναγνωρίζω πατέρα, καὶ εὐγνωμόνως δέχομαι τὴν δεξιάν τῆς μονογενοῦς σου θυγατρὸς.

Χρόνης. — Λοιπὸν τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν τὰ πάντα θὰ ἦνε τελειωμένα· θὰ ἔχῃς τὴν κόρην μου, καὶ θὰ ἦσαι διάδοχός μου εἰς τὸ Ἀρματωλίκι. Δός μοι τὸ μέτωπόν σου νὰ τὸ ἀσπασθῶ.

(Τὸν ἀσπάζεται.)

Φλώρος. — Καὶ ἐγὼ τὴν χεῖρα τὴν γηραιάν ἐκείνην.

(Γονυπετῶν ἀσπάζεται τὴν δεξιάν τοῦ Χρόνη, καὶ ἀπέρχεται.)

ΣΚΗΝΗ Η΄.

ΧΡΟΝΗΣ, ΚΙΣΣΑΣ καὶ ΣΤΡΑΤΟΣ.

Κίσσας. — Ἀρχηγέ, ἔρχομαι νὰ σὲ συστήσω ἕνα στενὸν μου φίλον, ὁ ὁποῖος ζητεῖ ὑπηρεσίαν. Θέλει νὰ γίνῃ Ἀρματωλός· εἶνε ἄξιο καὶ τίμιον παλληκάρι, καὶ ἐλπίζω νὰ σὲ εὐχαριστήσῃ ἂν τὸν δεχθῆς.

Χρόνης. — Καλῶς ἤλθε· ἀρκεῖ ὅτι ὁ Κίσσας τὸν συσταίνει, καὶ εἶνε ἰδικός μας· εὐχαρίστως τὸν δέχομαι. Καὶ πόθεν εἶνε ὁ φίλος;

Κίσσας. — Ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ζαγοράς.

Χρόνης. — Καὶ τὸ ὄνομά σου, καλέ μου φίλε;

Στράτος. — Στράτος.

Χρόνης. — Εἶμεθα σύμφωνοι, Κίσσα· τὸν δέχομαι. Ἄς πηγαίη νὰ ἀναπαυθῆ· ἴσως θὰ ἦνε κατάκοπος ἀπὸ τὴν ὀδοιπορίαν.

Κίσσα. — Πρὸς τὸ παρὸν μένει εἰς τὸ δωμάτιόν μου, καὶ ἡμπορεῖ διὰ ὀλίγον ἀκόμη καιρὸν νὰ μείνῃ αὐτοῦ, διότι ἐγὼ μὲ τὴν ἀδειάν σας θὰ λείψω δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας.

Χρόνης. — Καὶ ποῦ πηγαίνεις;

Κίσσα. — Ἐλάβον μερικὰς πληροφορίας περὶ κλεπτῶν, οἵτινες ἔρχονται ἐδῶ πλησίον εἰς ἓν χωρίον καὶ ἀγοράζουν τὰ τρόφιμά των· πηγαίνω νὰ βεβαιωθῶ, καὶ ἀμέσως ἐπιστρέφω καὶ σᾶς εἰδοποιῶ καὶ τοῖς δίδομεν ἓν καλὸν μάθημα.

Χρόνης. — Δὲν θέλεις μαζή σου κανένα;

Κίσσα. — Πιθανόν, ἂν λάβω ἀνάγκην, νὰ μηνύσω κρυφίως τὸν Φλώρον.

Χρόνης. — Πράξε ὅπως γνωρίζεις.

Κίσσα. — ἔχε ὑγείαν, ἀρχηγέ! Στράτε, ἔλα μαζή μου. Τὸν ἀρχηγὸν μας θὰ ὑπηρετήσης ὅπως σὲ εἶπα· γνωρίζεις;

(Ὁ Στράτος ἀναχωρεῖ.)

Χρόνης. — Ἄκουσε, Κίσσα. Προσπάθησε νὰ τελειώσης τὰς ὑποθέσεις σου ὀλίγῳρα, διότι πρὸ τῆς Κυριακῆς ἀνάγκη νὰ εὑρεθῆς ἐδῶ. ἔχε ὑγείαν.

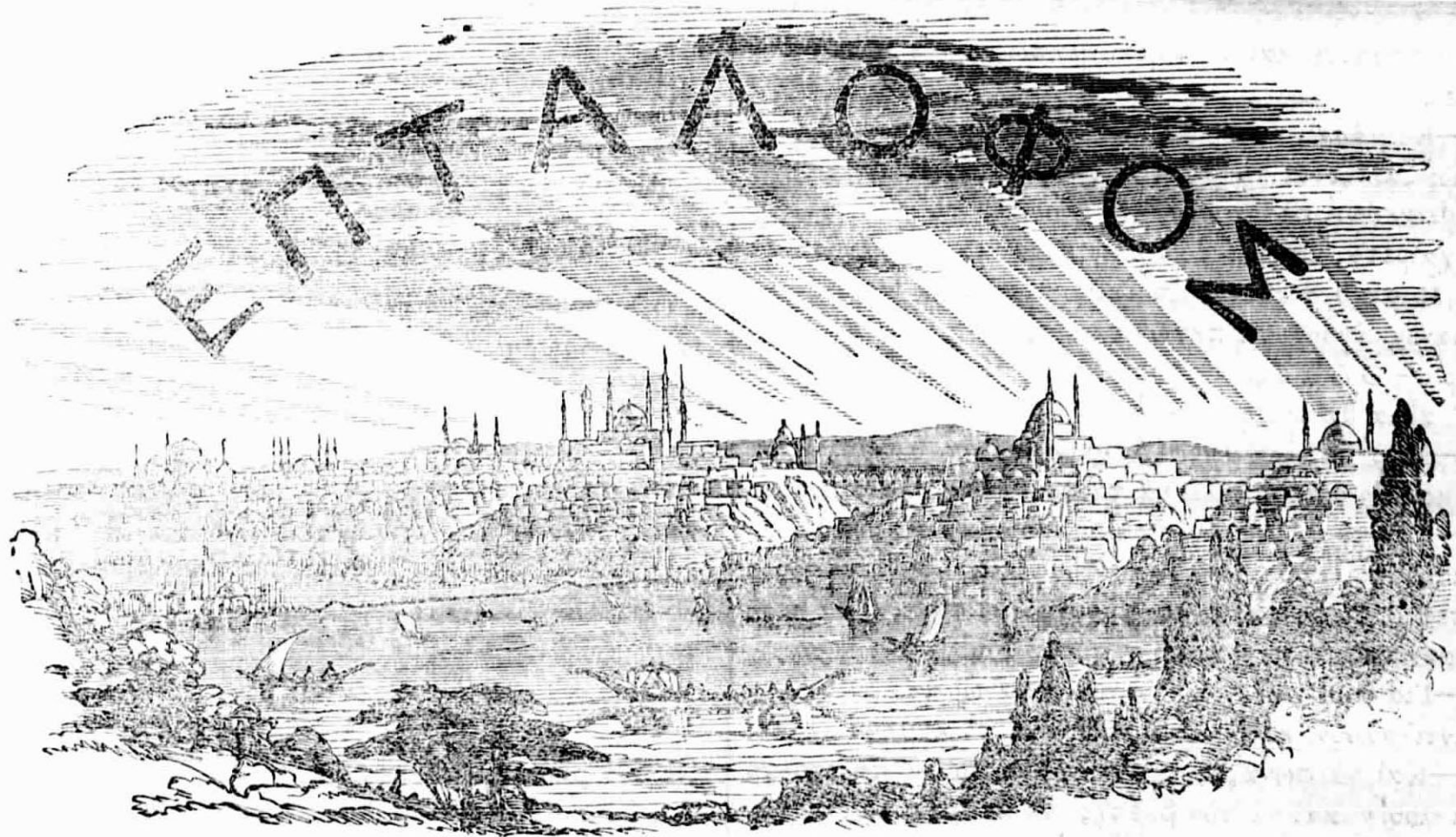
(Ὁ Χρόνης ἀπέρχεται.)

ΣΗΝΗ Θ'.

ΚΙΣΣΑΣ μόνος.

Φύσιξε τώρα, βοριά, τὸν κόσμον νὰ χαλάσης! Βρόντησον, οὐρανέ! πέσατε, κεραυνοί! βυθίσου, κόσμε! Τὰ στήθη μου φλογίζει ἐκδίκησις, τὸν φθόνον ἔχω ἀδελφόν, καὶ μητέρα μου τοῦ αἵματος τὴν δίψαν. Φλώρε καὶ Δέσπω, ἔχετε ὑγείαν! φεύγω, πλὴν ὁ οὐρανὸς νὰ πέσῃ καὶ νὰ μὲ πλακώσῃ ἂν σᾶς ἀφήσω! (*Ἀνασπῶν μάχαιραν*). Βαθυὰ θὰ χῶσω εἰς τὰ μισητὰ στήθη σας αὐτὸ τὸ μαχαῖρι! αὐτὸ γνωρίζει νὰ παγώσῃ τοῦ ἔρωτος τὴν φλόγα, καὶ νὰ δώσῃ σύντροφον τὸ χῶμα!... Φλώρε καὶ Δέσπω, ἔχετε ὑγείαν! Κυριακὴ πικρὰ θὰ ἐξημερώσῃ καὶ διὰ τοὺς δύο σας, καὶ σὺ, Χρόνη, θὰ πῆς τὸ πλέον φαρμακερὸ ποτῆρι! Ἀρματωλίκι ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω, Φλώρε, τὴν σοῦβλα, τὸ μολύβι, τὴν φωτιά· καὶ ἂν ἀποθάνω ἀκόμη, θὰ ἀποθάνω τοῦλάχιστον μὲ εὐχαρίστησιν ὅτι ἔκλεισα τὰ ὄμματά ἀφοῦ ἐχόρτασα τὴν ἐκδίκησίν μου!

(Ἐπεταὶ τὸ τέλος.)

2. ΑΡΜΑΤΩΛΟΙ ΚΑΙ ΚΛΕΠΤΑΙ.

(Συνέχεια και τέλος. Ίδε φυλλάδιον ΜΑ΄.)

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἡ σκηνὴ περιστᾶ τὰ πλάγια ὄρους. Πρὸς τὸ βάθος φαίνεται σπήλαιον φωτιζόμενον ὑπὸ ῥητίνης, καὶ φρουρούμενον ὑπὸ σκοποῦ. Ἐξωθεν χορὸς κλεπτῶν, οἵτινες ἔχουσιν ἐν τῷ μέσῳ ἄρνιον καὶ καθήμενοι κύκλῳ τρώγουν, ἢ δὲ πλώσκα περιέρχεται συνεχῶς.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΧΟΡΟΣ ΚΛΕΠΤΩΝ.

Α΄ Κ λ έ π τ η ς. — Αἰ, ἀδελφια! πῶς σᾶς φαίνεται ὁ εὐμορφος Ἀρματωλός;

Β.—Κρίμα ἔς τὰ χρυσοκεντημένα ροῦχά του, καὶ τὰ χρυσᾶ του ἄρματα!

Α΄.—Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἂν ἤμουν ἔς τὸν τόπον του, ἔκοπτα τὸ λαρύγγι μου μὲ τὸ μαχαίρι καλῆτερα, παρὰ νὰ ρίψω εὐθὺς κάτω τὰ ἄρματα.

Γ.—Μωρὲ, ὅπου βλέπεις εὐμορφα σπαθιά καὶ φουστανέλλα παστρική καὶ φέσι χρυσομένο, ἀπὸ ἐκεῖ τίποτε μὴν περιμένῃς.

Β.—Καὶ ποῖος ἀπὸ τὰ παλληκάρια μας τὸν ἔπιασε;

Α΄.—Ὁ Στράτος, ὁ Φῶτος, ὁ Λαμπρινός, νομίζω, καὶ ὁ Ζῆκος.

Γ.—Αἰ! δι' αὐτὸ δὴ ὁ Στράτος ἤργησε τόσας ἡμέρας!

Α΄.—Καὶ δὲν εἶδες χθὲς πρωτὶ; ὁ ἀρχηγὸς ἐπῆρε κατὰ μέρος τὸν Φῶτο καὶ τοὺς δύο ἄλλους, καὶ τοὺς ὠμιλοῦσε μυστικά.

Β΄.—Ἀλήθεια! κύτταξε, ἀδελφέ! καὶ οὔτε εἰς τὸν νοῦν μας ἦλθε νὰ ἐρωτήσωμεν τί τοὺς ὠμίλησε.

Γ.—Στοιχηματίζω ὅτι κερτέρι ἔκαμαν καὶ ἔπιασαν τὸν αἰχμάλωτον. Ἵάν νὰ μοῦ μυρίζῃ κάτι ὁ Στράτος ἴσως τοὺς τὸν ἐπροόδωκε· δὲν θὰ ἐπῆγε κάτω διὰ τὸν ἀρχηγόν, ἀλλὰ δι' αὐτὸν καὶ μόνον.

Β΄.—Ἐγὼ νομίζω νὰ τὸν εἶδα αὐτὸν τὸν νέον καὶ ἄλλη φορά· θαρρῶ νὰ ἦνε ὁ ψυχογῖος τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ἀρματωλῶν.

Γ.—Ἐνα τέτοιο πράγμα! κάπου κ' ἐγὼ τὸν εἶδα. Ὁ ἀρχηγός μας Κίσσας θὰ εἶχε καμμίαν ἔχθραν μαζή του. Δὲν εἶδες τί μᾶς ἐμήνυσε μὲ τὸν Στράτον, ὅταν μᾶς ἐζήτησε νὰ τὸν δεχθῶμεν ἀρχηγόν;

Α΄.—Καὶ δὲν φωνάζομεν τὸν Φῶτον νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν;

Β΄.—Ὁ Φῶτος καὶ οἱ ἄλλοι ἔς τὸν πρῶτον ὕπνον εὐρίσκονται τώρα. (Πρὸς γέροντά τινα κλέπτην παρατηροῦντα τὸ ραχοκόκκαλον τοῦ ἄρνιου). Αἰ, γερο-Θῶμο! τί παρατηρεῖς αὐτοῦ;

Γερο-Θῶμο ς. — Τί νὰ παρατηρῶ, μωρὲ παιδιά! κακαῖς δουλιαῖς! Αἶμα θὰ τρέξῃ, βλέπω, καὶ φωτιά καὶ ταραχή! κύττα, κύτταξε.

Γ΄.—Μωρὲ, τί λές; λημέρι, Ἵάν αὐτὸ ἐδῶ ποῦ ἔχομεν, φόβο δὲν ἔχει.

Γερο-Θῶμο ς. — Αἰ! μωρὲ παιδιά! Ἀκούσατε κ' ἐμένα, ὅπου ἄσπρισαν τὰ μαλλιά μου μέσα ἔς τὰ βουνά.

Βρωμᾶ μπαροῦτι, καὶ φοβοῦμαι μήπως τώρα κοντὰ τὴν πάθωμεν.

Β'.—Κοιμᾶσαι, γέρο, ἢ ξυπνητὸς εἶσαι; γύρισε νὰ ἰδῆς ἀπὸ ἐδῶ; ζαλίζεται τὸ μάτι νὰ σκύψης κάτω. Ἀπ' ἐπάνω ἐκεῖ, (δεικνύων τὰ χιοροσκεπῆ βουνὰ) τὸ χιόνι στέκει καὶ σὲ χαιρετᾷ, καὶ ἀπ' ἐδῶ κλεισοῦρα καὶ τὰ δένδρα τὰ πυκνά. Ἡ μὴ θ' ἀνέβουν ἀπ' ἐκεῖ; πρέπει νὰ ἔχουν, μὰ τὸν οὐρανὸν, ὀγδοῆντα πηχῶν σκάλα.

Γερο-Θῶμος. — Αὐτὸ ὅπου σᾶς λέγει ὁ γερο-Θῶμος· αἶμα θὰ τρέξῃ, αἶμα!

Α'.—Μωρ' συχώρα μας. (Κτυπῶν τὰ ὄπλα του). Αὐτὰ ἄς εἶν' καλὰ! ὅποιος θέλει νὰ τὰ δοκιμάσῃ, ἄς κοπιᾶσῃ!

Β'.—Καὶ τί χαρὰ καλῆτερη! ν' ἀκούῃ κανεὶς ἐκεῖνο τὸ νανουριτὸ ὅπου σοῦ κάμνουν τὰ τουφέκια, ὅταν πέφτουνε σειρὰ σειρὰ τὰ βόλια νὰ σφυρίζουν γύρω σου καὶ νὰ περνοῦν ὅσταν σταφυλόρωγες ἀπὸ τ' αὐτιά σου!

Γ'.—Γιὰ σου! καὶ ν' ἀκούς τὰ σεφανώματα τῶν βουνῶν ν' ἀντιλαλοῦν, καὶ τὸ ἓνα μποῦμ νὰ τὸ κάμουν ἑκατό.

Α'.—Καὶ νὰ φωνάζῃς ἔς τὸν ἐχθρόν σου « πᾶρετο τὸ μολύβι μου! » καὶ νὰ τὸν βλέπῃς νὰ κατρακυλᾷ σωρὸς. Τουφέκι καὶ μολύβι, αἶ μωρὲ ζωή! Καὶ τὸ τραγοῦδι μας αὐτὸ δὲν λέγει; Δὲν τὸ λέμε, μωρὲ παιδιὰ!

Ὅλοι. — Ἀλήθεια. Καὶ ἂν ἦνε νὰ ἀποθάνωμεν, μὲ τὸ τραγοῦδι ἔς τὸ στόμα ἄς ἀποθάνωμεν ὡσάν ἦρωες.

Α'. — Ἐλα γερο-Θῶμο; μήπως τὰ χρειάστηκες μὲ τὸ ραχοκόκκαλό σου;

Γερο-Θῶμος. — Μὰ πῶς τὸ εἶπα, μωρὲ παιδιὰ, θαρρεῖτε πῶς μὲ μέλει κι' ὄλα; Σαράντα χρόνια κλέφτης ἔς τὰ βουνὰ τὸν θάνατον δὲν φοβάται. Ἐλεύθερος ἀέρας νὰ μὴ λείψῃ. Τὴν στιγμὴν ποῦ δὲν θὰ εἶμαι ἐλεύθερος, θὰ εἶμαι ἀποθαμμένος. Λέτε, τραγοῦδατε! φόβος ἐγὼ τί θὰ εἶπῃ δὲν ἐγνώρισα ἀκόμα.

Α'. (πρὸς τὸν Γ').— Ἀρχίνα, Μιλλιόνη!

Ὅλοι. — Ἀρχίνα, Μιλλιόνη! σὲ βοηθάμε.

Ὁ Γ' ἄδει, οἱ δὲ λοιποὶ ὑποβοηθοῦν.

Ἐς τὰ λαγκάδια, ἔς τοὺς βράχους ἐπάνω
μὲ τουφέκι βαρὺ τριγυρνῶ,
καὶ ὅσταν ἀνδρὸς ποθῶ ν' ἀποθάνω
μὲ σπαθὶ μὲς ἔς τὴν φούκτα γυμνὸ! (1)

Κάτω τάφος, σιγὴ καὶ μυρτίλα,
ἐδῶ ὄστρα, τιμὴ καὶ φωτιά·
ἐδῶ πράσινα χόρτα καὶ φύλλα,
κάτω μόνον θανάτου ἰτηά.

Γιὰ σινδόνι μου ἔχω τὸ χιόνι,
γιὰ κρεβάτι δάφνουλας κλαριά·
γιὰ νανούρισμα ἔχω τ' ἀηδόνι
καὶ τὸν βόγγο τοῦ κρούου βορηά.

Ἐς τὰ χρυσὰ τ' ἄρματα μου τὸ χέρι
καὶ ἔς τὸ πλάγι μωσχάτο κρασί,
τραγοῦδῶ τῆς ἀγούλας τ' ἀστέρη
καὶ τὴν πούλια ποῦ ὀγαίνει χρυσῆ.

Εἶμαι κλέφτης! φωτιά καὶ τουφέκι
καὶ σπαθὶ καὶ κλαρὶ προσκυνῶ
ἔς τοὺς ἐχθροὺς μου μολύβι, πελέκι,
καὶ ἔς τοὺς φίλους κρατάκι κερνῶ.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΣΤΡΑΤΟΣ καὶ ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ.

Στράτος. — Σιωπάτε! ὁ ἀρχηγὸς τὸ θέλει. Ἡσυχία ἄς βασιλεύσῃ παντοῦ! Ὅλοι εἰς τὰς θέσεις των! ἀποσυρθεῖτε!

Ὅλοι. — Ἀμέσως. Ἄς σηκώσωμεν αὐτὰ ἀπὸ ἐδῶ. (Λαμβάνουσι μεθ' ἑαυτῶν τὰ τῆς τραπέζης). Εἰς τὰ ὄπλα!

Στράτος. — Σκοποὶ, εἰς τὰς θέσεις σας!

(Ὅλοι ἀποσύρονται, καὶ τινες φαίνονται εἰς τὸ βάθος λαμβάνοντες θέσεις σκοπῶν).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΣΤΡΑΤΟΣ καὶ ΚΙΣΣΑΣ.

Κίσσας. — Ἄχ, Στράτε! διψῶ ἐκδίκησιν!

Στράτος. — Καὶ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐκδικήσεώς σου εἶνε δύο βήματα μακρὰν.

Κίσσας. — Θέλω, ἂν ἦνε τρόπος, νὰ πῶ τὸ αἶμα τοῦ θύματός μου, διὰ νὰ χορτάσω τὴν τόσῃν μου δίψαν!

Στράτος. — Πῆς το' ἐν νεῦμά σου ἀπαιτεῖται διὰ νὰ χυθῇ.

Κίσσας. — Ναι, θὰ τὸ πῶ· ἀλλὰ πρῶτον πρέπει νὰ ξεσχίσω, νὰ βασανίσω, νὰ ροκανίσω τὸν ἐχθρόν μου, ἢ μᾶλλον τὸν αἰχμάλωτόν μου!

Στράτος. — Κάμε ὅπως θέλεις· τώρα εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν σου.

Κίσσας. — Τὰ βασανιστήρια ἔτοιμα εἶνε;

Στράτος. — ἔτοιμα ὄλα.

Κίσσας. — Τὰ εἶδε;

Στράτος. — Χωρὶς ἀμφιβολίαν.

Κίσσας. — Καὶ τί λέγει; δὲν ἐφοβήθη; δὲν ἔχυσεν οὔτε ἐν δάκρῳ;

Στράτος. — Ἀταραξίαν δεικνύει, καθὼς πρῶτον.

Κίσσας. — Καὶ τὸν ὠμίλησες;

Στράτος. — Ναι· ἀλλὰ δὲν μὲ ἀπεκρίθη. Αὐτὸ μόνον μὲ εἶπεν, ὅτι μὲ δολοφόνους καὶ μὲ προδότας ἀχρείους δὲν θέλει νὰ λαλήσῃ.

Κίσσας. — Μὲ δολοφόνους! . . . ἀτάραχος! . . . δὲν κλαίει! . . . ὦ! μαρτύρια θὰ πάθῃ, Στράτε! μαρτύρια, χειρότερα ἀφ' ὅσα ἐδοκίμασεν ἄνθρωπος ἕως τώρα! . . . (Περιπατεῖ τεταραγμένος). Φέρτε τὸν ἐδῶ, καὶ ἄφετέ μας μόνους. Θέλω καὶ ἐγὼ νὰ τῷ λαλήσω πρὶν τοῦ ξεσχίσω τὰ κρέατα.

(Ὁ Στράτος εἰσέρχεται εἰς τὸ σπήλαιον.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΚΙΣΣΑΣ μόνος.

Νὰ σχίσω, νὰ κόψω, τὸ αἶμά του νὰ πῶ, ὄλα μηδέν! . . . Ἡ Δέσπω καὶ ἐκεῖνος μοῦ φαίνονται ὡς ἐν καὶ μόνον πρᾶγμα. Πρέπει τοὺς ἰδίους πόνους νὰ αἰσθανθοῦν καὶ οἱ δύο, πρέπει νὰ μαρτυρήσουν! ἀλλέως τὸ πάθος τῆς ἐκδικήσεώς μου ποτὲ δὲν θὰ κορρῆσθῇ. Ναι, πρέπει· εἶνε ἀνάγκη νὰ εὔρω τρόπον, ὥστε καὶ τοὺς δύο συγχρόνως νὰ τοὺς φονεύσω· καὶ θὰ τὸν εὔρω!

(Ἐρχεται ὁ Στράτος ὀδηγῶν τὸν Φλώρον δεδεμένον ὀπισθάγκωνα).

(1) Ἐπὶ τοῦ ἤχου «Μὲ τὸ κράνος βαρὺ ἔς τὸ σκοτάδι.»

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΚΙΣΣΑΣ, ΦΛΩΡΟΣ.

(Ὁ Κίσσας κάμνει σημεῖον εἰς τὸν Στράτον διὰ τὴν ἀναχωρήσῃ αὐτος δὲ ὑπακούει.)

Κίσσας. — Λοιπὸν, παλληκαρᾶ μου, τὴν Δέσπω θέλεις; τὴν Δέσπω ζητεῖς νὰ μοῦ πάρῃς; Λοιπὸν μὲ δολοφόνους νὰ ὀμιλῆς δὲν θέλεις! Μήπως νομίζεις ὅτι τὸ σπηλαιὸν μου εἶνε ἡ αὐλὴ τοῦ Χρόνη; εἶσαι ἐδῶ δούλος τοῦ Κίσσα, αἰχμάλωτός του καὶ τῆς ὀρέξεώς του παιγνίδι! Τρίξε, ἂν θέλῃς, ἢ λάλησε! εἶμαι ὁ αὐθέντης σου, καὶ τὴν ζωὴν σου ἐδῶ ἔς αὐτὰ τὰ χέρια κρατῶ καὶ παίζω. Εἶπέ με δὲν σὲ ἀρέσει ἢ ἐκδίκησίς μου; πῶς σὲ φαίνεται; δὲν εἶνε ἀξιοκαταφρόνητος, νομίζω.

Φλώρος. — Λύσε με, σκύλε, ἂν θέλῃς νὰ σὲ μάθω πόσον βαρύνει αὐτὸ ἐδῶ τὸ χέρι. Λύσε με, κλέπτα, προδότα, δολοφόνε! λύσε με, λέγω, κ' ἐκεῖ ἔς τὸν κάμπον κάτω ἔλα νὰ μάθῃς νὰ πολεμᾷς μὲ στῆθος. Πρὸς τί με κρατεῖς ἐδῶ δεμένον; ἢ ἀφοῦ τέλος τῆς ζωῆς μου ἐδῶ σκοπεύεις νὰ δώσῃς, μὴν ἀργήσῃς! ἰδοῦ με· πράξε ὅ,τι θὰ πράξῃς. Ἄνανδρε Κίσσα! τὰ βάσκανά σου ὅλα δὲν μὲ φοβίζουσιν! κτύπα, ζωντανὸν ἐκδάρε με, καῦσέ με, ζεμάτισέ με, ἂν θέλῃς! τὸν Φλώρον δὲν τὸν φοβίζεις; ὄχι! Ἐχόρτασα τοῦ νὰ βλέπω κινδύνους, ὅπως σὺ, προδότα, ἐχόρτασες τοῦ δολοφόνου νὰ παίζῃς τὸ μαχαῖρι! Κτύπα ἢ λύσε με, ἂν δὲν φοβῆσαι, ἂν αἷμα ἔχῃς ἔς τὰς βρωμερὰς φλέβας σου! Τὴν Δέσπω τολμᾷς νὰ ὀνοματίσῃς! Ἐὰν εἶχα τὰς χεῖρας λυμένας, τώρα δευτέραν φορὰν ἴσως τὰ ἄτιμά σου χεῖλη δὲν ἤθελον προφθάσει νὰ μολύνουν τὸ ὄνομά της. Λύσε με, σκύλε!

Κίσσας. — Τίς ἡ ἀνάγκη τὰς χεῖράς σου νὰ λύσω! εὐχαριστήσου δεμένας μόνον αὐτὰς ὅτι ἔχεις. Ἡ μήπως θέλεις νὰ λύσω τὰς χεῖράς σου, διὰ νὰ περάσω εἰς αὐτὴν ἐκεῖ τὴν φοῦρκα τὸν τρυφερὸν σου λαιμόν; Αὐτὴ γνωρίζει νὰ σοῦ κλείσῃ τὸ στόμα. Καὶ τί σὲ ὠφελοῦν αἱ χεῖρές σου λυμέναι; Ἀκούεις ἐκεῖ νὰ ζητῇ νὰ λύσω τὰς χεῖράς του! Μὲ τόσους κόπους τὰς ἔδεσα, καὶ τώρα μὲ λόγους θέλει ἡρωϊκοὺς νὰ κόψουν καὶ νὰ σκορπίσουν τὰ δυνατὰ δεσμά των. Κάθου ἐκεῖ δεμένος καὶ ἔλα εἰς τὰ λογικά σου, Φλώρε.

Φλώρος. — Σφάξε με λοιπὸν τότε, τελείωσον τὴν ἄκαρπον ζωὴν μου. Ἐλεύθερος ὡς εἶμαι καὶ ἐλευθερίαν συνειθισμένος νὰ πνέω, ζωὴν μὲ τὰ δεσμά σου, ἄνανδρε, δὲν τὴν θέλω!

Κίσσας. — Δὲν σ' ἔφερα ἐμπρὸς μου νὰ σὲ ἀκούσω· σὲ ἔφερα νὰ σὲ ἐρωτήσω μόνον πῶς θέλεις νὰ ἀποθάνῃς. Τὴν ἐκλογὴν σου ἀφίνω ἐλευθέραν. Εἶπέ πῶς θέλεις νὰ ἀποθάνῃς; σφαγμένος, ἢ πνιγμένος, ἢ σταυρωμένος;

Φλώρος. — ἔχε τοῦ τόπου χάριν· τὴν θέσιν ὅπου εἶμαι· ἄλλως, καλῶς γνωρίζεις, ἂν ἤθελα σὲ ἀφήσει λέξιν ἢ ἀρθρώσῃς.

Κίσσας. — Καὶ πῶς; πιστεύεις ὅτι ἂν ἦσουν λυμένος θὰ ἀντίκρυζες τοῦ Κίσσα τὸ φλογερὸν τουφέκι; ἢ τὸν ἀνδρεῖον! μήπως νομίζεις ὅτι ἐδῶ ἡ Δέσπω εἶνε, τὴν φουστανέλλαν σου νὰ σεῖῃς ἐμπροσθέν της;

Φλώρος. — Ἄν θέλῃς δοκιμάζεις!

Κίσσας. — Νὰ δοκιμάσω; ὄχι· θὰ ἀποθάνῃς!

Φλώρος. — Δὲν θὰ ἀποθάνω τοῦλάχιστον ὡς ἄτι-

μος, ἀλλ' ὡς ἀνὴρ ἐντίμως προδομένος θὰ ξεψυχήσω ὑπὸ τὸ δολοφόνον μαχαῖρι ἀνάνδρου κακούργου.

Κίσσας. — Φθάνει! σιώπα, ἢ, μὰ τὸν ἅγιόν μου...

Φλώρος. — Ἄν οἱ κακούργοι ἔχουν ἅγιους.

Κίσσας. — Καλὰ, θὰ μουρμουρίσῃς ψημένος ἐντὸς ὀλίγου!

Φλώρος. — Δὲν σὲ φοβοῦμαι σὲ εἶπα, δολοφόνε!

Κίσσας. — Παραίτησε τὴν Δέσπω, καὶ σοῦ χαρίζω τὴν ζωὴν, Φλώρε!

Φλώρος. — Τὴν Δέσπω!

Κίσσας. — Τὴν γράφεις νὰ ἔλθῃ ἐδῶ μόνη, ἂν θέλῃ νὰ σὲ σώσῃ· μὲ τὴν ἀφίνεις καὶ φεύγεις. Στέργεις;

Φλώρος. — Οὔτε τὸ ὄνομά της, προδότα, νὰ προφέρῃς ἀξίος εἶσαι. Σκύλε, σιώπα!

Κίσσας. — Σκύλε!

(Σύρει τὸ πιστόλιόντου.)

Φλώρος. — Κτύπα! δὲν τρέμω... ὁ θάνατος εἶνε ζωὴ μου.

Κίσσας. — Ὄχι! δὲν σὲ κτυπῶ· σὺ τὸ θεωρεῖς αὐτὸ ὡς ἀνανδρίαν. Φύγε ἀπ' ἐμπρὸς μου! Τώρα θέλεις ἰδεῖν ἄν ἀνδρὸς στήθῃ εἶνε αὐτὰ ἢ ὄχι! — Στράτε!

Φλώρος. — Ἐτοιμος εἰς ὅ,τι θελήσῃς· ἀρκεῖ τοῦ δολοφόνου νὰ ρίψῃς τὸ μαχαῖρι, καὶ νὰ μοῦ λύσῃς τὰ δεσμά ὅπου μὲ σφίγγουν τὰς χεῖρας.

Στράτος. — Τί προστάζεις, ἀρχηγέ;

Κίσσας. — Ὀδήγησέ τον αὐτὸν εἰς τοῦ σπηλαιῶν τὸ βάθος. Ἐλπίζω τώρα, παλληκαῖρι μου, νὰ σὲ ἀποδείξω τί εἶνε Κίσσας καὶ τί εἶνε Φλώρος. Ἐμπρός! — Στράτε, ἄφες τον καὶ ἔλα ἐδῶ ἀμέσως.

Στράτος. — Εἰς τοὺς ὀρισμούς σου. (Πρὸς τὸν Φλώρον). Ἐμπρός!

Φλώρος (εἰρωνικῶς). — Λοιπὸν προσμένω, μὴ λησμονήσῃς.

(Ὁ Κίσσας μένει ἐπ' ὀλίγον σκεπτικὸς. Ὁ Στράτος ἐπκνέρεται.)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

ΣΤΡΑΤΟΣ καὶ ΚΙΣΣΑΣ.

Κίσσας (μετὰ τινα σιωπῆν). — Ἄκουσε, Στράτε· μετέβαλα ἰδέαν. Ἐσυλλογίσθην κάτι τι ἄλλο. Ἄν τὸν φονεύσω, ἂν τὸν σουβλίσω, τὸν ἐκδικούμαι, ὄχι ὅμως καὶ ὅπως ἐπιθυμῶ. Θέλω νὰ κάμω κάτι τι ἄλλο καλῆτερον. Θέλω ἢ ἐκδίκησίς μου νὰ ἀντιλαλήσῃ εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς Ἠπείρου... Τὴν σφραγίδα τοῦ Φλώρου τὴν ἐπῆρες;

Στράτος. — Ἰδοῦ τὴν· τὰ ὄπλα καὶ τὰ χρήματά του τὰ ἔχω μέσα.

Κίσσας. — Καλὰ λοιπὸν. Ἰδοῦ τί ἐσκέφθην. Θὰ γράψω μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Χρόνην ἐκ μέρους δῆθεν τοῦ Φλώρου, θὰ τὴν σφραγίσω μὲ τὴν σφραγίδα αὐτὴν, καὶ θὰ τὴν δώσω εἰς τὸν Φῶτον νὰ τὴν ὑπάγῃ ἀφοῦ μεταμφισθῇ εἰς χωρικόν. Ἡ ἐπιστολὴ θὰ περιέχῃ ὅτι αὐριον τὸ πρῶτ' πρὶν ἀκόμη γλυκοχαράξῃ ὁ Κίσσας θὰ διαβῇ τάχα μόνος ἀπὸ τὸ ρεῦμα τῶν Πλατάνων. Θὰ προσκαλέσω κατόπιν τὸν Φλώρον, καὶ θὰ τὸν εἰπῶ ὅτι τοῦ χαρίζω τὴν ζωὴν καὶ τὸν ἀπολύω. Ὁ χωρικὸς μας Φῶτος θὰ δώσῃ τὸ γράμμα μου καὶ θὰ ἀναχωρήσῃ ἀμέσως, καὶ

τότε ὅλοι οἱ Ἄρματωλοὶ θὰ ἔμβουν εἰς κίνησιν ποῖος πρῶτος νὰ κτυπήσῃ τὸν Κίτσα. Ἐννοεῖς ὅτι ἀντὶ τοῦ Κίτσα θὰ πέσῃ ὁ Φλώρος, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικημένος.

Σ τ ρ ά τ ο ς. — Δὲν εἶνε ἄσχημος ἡ ἰδέα αὐτή, ἀρχηγέ· ἀλλ' ἐὰν τὸ σχέδιόν μας ἀποτύχῃ, φοβοῦμαι μὴπως καταστραφῶμεν ὅλοι.

Κ ί σ σ α ς. — Ἡσύχασε· ὅπως ἐσκέφθην τὸ πρᾶγμα, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴν ἐπιτύχῃ. Τώρα πῆγαινε νὰ εἰδοποιήσῃς τὸν Φῶτον νὰ ἐτοιμασθῇ, διότι καιρὸν δὲν ἔχομεν νὰ ἀργοπορῶμεν. Ἀπὸ ἐδῶ εἰς τοὺς Πλατάνους εἶνε τρεῖς ὥραι, καὶ πρέπει ὁ αἰχμάλωτος νὰ ἀπολυθῇ τέσσαρας ὥρας πρὶν ἔξημερώσῃ.

Σ τ ρ ά τ ο ς. — Λοιπὸν ἐτοίμασε τὸ γράμμα, ἀρχηγέ, καὶ ἐγὼ ὑπάγω νὰ εὔρω τὸν Φῶτον.

Κ ί σ σ α ς. — Οἱ σκοποὶ ὅλοι εἶνε εἰς τὰς θέσεις των;

Σ τ ρ ά τ ο ς. — Ὅλοι.

Κ ί σ σ α ς. — Τότε πηγαίνω νὰ ἐτοιμάσω τὸ γράμμα. Σὺ πρόσεξε νὰ γίνουν ὅλα ὡς σὲ παρήγγειλα, καὶ ἐγὼ ἤξεύρω πῶς θὰ ὀμιλήσω τὸν αἰχμάλωτον.

Σ τ ρ ά τ ο ς. — Μείνε ἡσυχος, ἀρχηγέ!

(Ἀπέρχεται.)

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

(Ἡ σκηνὴ περικυκλῶν ἔστι μὲν προαύλιον παρεκκλησίου, ἀπέναντι δὲ ὁδὸν κατὰ μέρος δενδρόφυτον).

ΔΕΣΠΩ μόνη.

Δ έ σ π ω (γονυκλινῆς πρὸ τῆς θύρας τοῦ μουνδρῖου). — Ὑψιστε! ἐνώπιόν σου καίω τὴν λαμπάδα ταύτην· σὲ ἰκετεύω γονυκλινῆς, δέξαι τὴν ταπεινὴν μου προσευχὴν. Τὰ δάκρυά μου σιωπηλῶς ἄς σοὶ λαλήσουν, καὶ ἄς κάμψωσι σὲ, ὦ Πάτερ εὐσπλαγγχε! Τῶν δυστυχῶν σὺ εἶσαι ὁ μόνος Προστάτης, καὶ τῶν ἀθῶων παρθένων ὁ θεῖος βοηθός. Οἱ ὀφθαλμοί μου δάκρυα πλέον δὲν ἔχουν· ἐξηράνθη ἀπὸ τοὺς θρήνους ἡ θολωμένη καὶ πικρὰ πηγὴ των. Ἐὰν ὁ ἔρωσ, ὁ ἔρωσ τῶν ἀγγέλων καταφλέγῃ τὴν ἀπαλήν μου καρδίαν, ἐὰν ὁ πόνος μου κόπτη τὰς δυνάμεις καὶ μὲ μαραίνῃ, ἐὰν τοῦ Φλώρου ἡ σκληρὰ ἀρπαγὴ καὶ ἡ ἀνέλπιστος μὲ καταβάλλῃ θλίψις, σὺ μόνος, Πάτερ ἐπουράνιε, παρηγορίαν νὰ πέμψῃς δύνασαι, καὶ νὰ βαλσαμώσῃς τὴν τεθλιμμένην καὶ ἀπελπιν καρδίαν τῆς δυστυχοῦς καὶ ταπεινῆς δούλης σου!

ΣΚΗΝΗ Η΄.

ΔΕΣΠΩ καὶ ΦΩΤΟΣ ὑπὸ σχῆμα χωρικοῦ.

Φ ῶ τ ο ς. — Συμπάθει, νέα κόρη.

Δ έ σ π ω. — Τί θέλεις, ξένε;

Φ ῶ τ ο ς. — Μήπως γνωρίζεις τὸν Χρόνην, τὸν ἀρχηγὸν τῶν Ἄρματωλῶν;

Δ έ σ π ω. — Πατήρ μου εἶνε· τί τὸν ζητεῖς; τί θέλεις;

Φ ῶ τ ο ς (ἐξάγων ἔγγιστον). — Τὸν φέρω ἐπιστολὴν ἀπὸ τοῦ Φλώρου τὰς χεῖρας.

Δ έ σ π ω. — Ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Φλώρου! ὦ Θεέ μου! Καὶ ποῦ τὸν εἶδες; πῶς ἔτυχε; . . . Ἀλλὰ τὸν εἶδες τῶνόντι;

εἰπέ μοι, ζῆ ὁ Φλώρος; Ὀμίλει, λάλει, ὦ ξένε! δός μοι τὸ γράμμα· εἶνε αὐτό; ὦ! δός μοι το.

Φ ῶ τ ο ς. — Ἀφοῦ μὲ λέγεις ὅτι εἶσαι θυγάτηρ τοῦ Χρόνη, λάβε το· μάθε ὅμως ὅτι εἶνε πολὺ σπουδαῖον. Ἀπαιτεῖται ἐνέργεια καὶ ταχύτης, ἀλλέως ὁ Φλώρος ἴσως δὲν θὰ γλυτώσῃ· αὐτὰ μὲ παρήγγειλε νὰ σὰς εἰπῶ ὁ ἴδιος.

Δ έ σ π ω (λαμβάνουσα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀποσφραγίζουσα αὐτήν). — Εἶνε ἡ σφραγὶς του! . . . Ἀλλὰ ποῦ τὸν εἶδες; πῶς κατώρθωσε νὰ σὲ λαλήσῃ;

Φ ῶ τ ο ς. — Κατὰ κακὴν μου τύχην ἀπερνοῦσα ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου εἶχον τὸ λιμέρι τους οἱ κλέπται, καὶ μὲ συνέλαβον αἰχμάλωτον· ἐκεῖ ἐγνώρισα τὸν Φλώρον. Χθὲς μὲ ἀπέλυσαν, πλὴν ἀρ' ὀπόρησα νὰ ἔλθω, ἀν καὶ ὁ Φλώρος μὲ παρήγγειλε τὸ γράμμα του νὰ τὸ φέρω ὡσάν τὸ πουλί. Τόσα σὲ φθάνουν. Φεύγω. Ὑγίαινε, κόρη!

(Ἀπέρχεται.)

Δ έ σ π ω (τρέχουσα κατόπιν του). — Στάσου, ὦ ξένε, στάσου!

ΣΚΗΝΗ Θ΄.

ΔΕΣΠΩ μόνη.

Ἐφυγε! καὶ δὲν ἐπρόφθασα καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσω τὸ ὄνομά του καὶ νὰ τὸν ἀνταμείψω. . . Ἀλλὰ τί χάνω καιρὸν; Πρέπει νὰ τρέξω νὰ δώσω καὶ τοῦ πατρός μου τὴν εἶδησιν. Καὶ οἱ Ἄρματωλοὶ μας ἐστάλησαν νὰ τρέχουν καὶ νὰ ζητοῦν τοῦ Φλώρου τοὺς μαύρους δολοφόνους. Ἄχ! ζῆ ὁ Φλώρος! Ἀκόμη ἡ πνοή σου τὰ στήθη σου θερμαίνει, ἐρωτικέ μου κρῖνε! Ἄς ἴδω ἐν τούτοις τί μᾶς γράφει. (Ἀναγιγνώσκει).

« Χρόνη καὶ Δέσπω!

« Δεμένος εἰς τὸ λιμέρι τοῦ Κίτσα εἶμαι. Ἄμα χαράξῃ, « ὁ Κίτσα θὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ τὸ δάσος τῶν Πλατάνων « μόνος. Φθάσε μὲ τοὺς Ἄρματωλούς σου καὶ περικυκλώ- « σατέ τον. Ἄμα ὁ Κίτσα πέσῃ νεκρὸς, εἶμαι ἀμέσως « ἐλεύθερος. Ἐκ τῶν κλεπτῶν οἱ περισσότεροὶ εἶνε ἰδιεῖς « μου, καὶ ἐτοιμοὶ νὰ μὲ ἀπολύσουν ἀν φονευθῇ ὁ Κίτσα· « τοὺς ὑπεσχέθη νὰ λάβουν ἀμνηστία, καὶ ὡς Ἄρματω- « λούς μου νὰ τοὺς προσλάβω. Ταχύτης! Θάνατος εἰς τὸν « Κίτσα, καὶ σώζεται

ὁ Φλώρος. »

Θεέ μου! ὁποῖα ἀνέλπιστος εὐτυχία! Εἶνε ἡ σφραγὶς του αὐτή. ὦ! τὴν γνωρίζω καλῶς. . . Πλὴν πῶς θὰ γίνῃ; τὸ δάσος τῶν Πλατάνων ἀπέχει τρεῖς ὥρας ἀπὸ ἐδῶ, καὶ οἱ Ἄρματωλοὶ μᾶς ὅλοι σχεδὸν λείπουν. . . καὶ ὅμως εἶνε χρέας μου νὰ σώσω τὸν ἐραστήν μου. Ἐγὼ μὲ αὐτὰς τὰς χεῖρας τοῦ Φλώρου τὸν ἀρπαγα θὰ στείλω εἰς τὸν τάφον! Λίσθάνομαι δύναμιν νέαν καὶ ἀνδρικὴν τόλμην εἰς τὰ γυναικεῖά μου στήθη. . . Σὲ εὐχαριστῶ καὶ πάλιν, Ὑψιστε! ἴσως τὸ φῶς τῆς αὐρινῆς ἡμέρας φωτίσῃ εὐδαίμονας τὰς ὥρας δύο ψυχῶν θερμῶς ἀγαπωμένων! . . . Φλώρε, ψυχὴ τῆς ψυχῆς μου, ἐσώθη!

(Ἀναχωρεῖ, ἀσπασμένη τὴν ἐπιστολὴν.)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Δάσος πεποικνωμένον. Ἐν τῷ βάθει παρίστανται τὰ κρημνιώδη καὶ ἀπότομα πλάγια ὄρους. Εἶνε ὄρθρος, καὶ ἡ ἠὼς ὑποφώσκει.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΧΡΟΝΗΣ καὶ ΔΕΣΠΩ, ἐνδεδυμένη Ἀρματωλοῦ στολὴν, μὲ ξίφος καὶ πιστόλια εἰς τὴν ζώνην.

Δέσπω. — Νὰ περιμείνωμεν ἐδῶ, πάτερ. Ὁ ἄτιμος ἐκεῖνος ληστής, τοῦ Φλώρου μας ὁ ἄρπαξ, δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ φανῇ. Ἀμέριμος θὰ ἔρχεται, χωρὶς νὰ ὑποπτεύῃ ὁποῖα μοῖρα τὸν περιμένει. Ὁ Φλώρος πρέπει νὰ σωθῇ! Ὅταν ὁ Κίσσας πέσῃ, κανεὶς ἄλλος ἀπὸ τοὺς κλέπτας προσωπικῶς δὲν μισεῖ τὸν Φλώρον. Ἐπειτα καὶ οἱ Ἀρματωλοὶ μας ματαίως τώρα δὲν θὰ τρέχουν. Ἴσως ἐνταμῶσουν τοὺς κλέπτας, καὶ τοὺς ἀρπάσουν τὸ πολύτιμον λάφυρόν των.

Χρόνης. — Ναί! ἐδῶ, κόρη μου, ἄς κρυφθῶμεν, ὅπισθεν τῶν γηραιῶν τούτων πλατάνων. Ἐὰν ὁ Κίσσας ἐδῶθεν ἀπεράσῃ, καὶ δὲν τοῦ ἔλθῃ ἰδέα φόβου, καὶ δὲν μετανοήσῃ διὰ τὴν τόλμην του καὶ ἀλλάξῃ δρόμον, βεβαίως αὐτὸ τὸ ὄπλον θὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν μισητὴν ζώην του.

Δέσπω. — Ἄ! ὄχι, πάτερ! ἄφες με νὰ κτυπήσω ἐγὼ πρώτη ἐὰν βελόνην κρατῶ, γνωρίζω ὅμως καὶ τῶν ὄπλων τὴν χρῆσιν. Ἡ πατρίς μας πρέπει νὰ ἐγκαυχᾶται ὅτι καὶ τὰς γυναῖκας ἔχει μὲ ἀνδρικὴν καρδίαν. Καὶ πῶς ἀλλέως; ὅταν ἡ μήτηρ ἦνε δειλὴ καὶ μικρόνους, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ πλάσῃ ἄνδρας μεγάλους καὶ μεγαλωνύμους; Ἄφες, ὦ πάτερ! δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν θὰ μεταχειρισθῶ ὄπλον. Γνωρίζεις ὅτι σκοπεύω μὲ εὐστοχίαν.

Χρόνης. — Τίς ἡ ἀνάγκη νὰ πυροβολήσῃς μόνη; Σκοπεύομεν καὶ οἱ δύο, καὶ διπλαῖ σφαῖραι ἄς σχίσουν ὠργισμέναι τὰ στήθη τοῦ κακούργου.

Δέσπω. — ὦ! πόσον ἡ ψυχὴ μου εἶνε τεταραγμένη! Ἀνήσυχος αἰσθάνομαι νὰ πάλλῃ ἡ καρδία μου. Τρέμω, ριγῶ, ἕως οὗ νὰ ἴδω καὶ νὰ μάθω τοῦ Φλώρου τὴν τύχην.

Χρόνης. — Εἶνε Θεὸς ἐκεῖ ἐπάνω, κόρη μου, ὁ ὁποῖος τὰ πάντα ἐφορᾷ καὶ βλέπει. Σιώπα! τὰς ἐλπίδας σου ἀνάθεος εἰς ἐκεῖνον.

Δέσπω. — Γονατισμένη πρὸ τῆς εἰκόνας τοῦ Θεανθρώπου ὥρας κατέτριψα ὀλοκλήρους, καὶ τὸν παρεκάλουν νὰ μὰς ἐλευθερώσῃ τὸν δυστυχῆ Φλώρον.

Χρόνης. — Ἐλπίζε, κόρη! τῶν δολοφόνων, τῶν προδοτῶν ἡ τύχη εἶνε ἀθλία. Τοῦ ἀοράτου ὄντος αἱ χεῖρες γράφουσι τὴν καταδίκην των μὲ μαύρους χαρακτῆρας εἰς τὸ βιβλίον τῆς εἰμαρμένης. Μόλις ὀλίγας ὥρας τοὺς ἐπιτρέπει ἡ τύχη, καὶ ἔπειτα τάφος καὶ δυστυχία μαύρη τοὺς περιμένει. Κανεὶς, κανεὶς ποτὲ ἄς μὴν ἐλπίζῃ ὅτι προδότης καὶ ἄτιμος κακούργος, χωρὶς καρδίαν ἢ αἰσθημὰ ἀνθρώπου, θὰ διαφύγῃ τὴν ὠρισμένην διὰ τοὺς φαύλους μοῖραν.

Δέσπω. — Ἐλπίζω, πάτερ μου, καὶ τὸ πιστεύω. Θεῖα νομίζω εὐδοκία ἦτο ὁ χωρικός ἐκεῖνος νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ μὰς φέρῃ ἐπιστολὴν τοῦ Φλώρου. Ἐὰν ἀλλέως συνέβαινε τὸ πρᾶγμα, ὁ Κίσσας τώρα ἀπείρακτος θὰ διήρχετο τὸν δρόμον τοῦτον.

Χρόνης. — Ἴπομονὴν καὶ φρόνησιν, καὶ δὲν θέλει προφθάσει οὔτε συγγνώμην παρὰ Θεοῦ νὰ λάβῃ ὁ κακούργος. Μαύρη καὶ πλήρης ἐγκλημάτων ἡ βδελυρὰ του ψυχὴ θὰ χαιρετίσῃ τὴν γῆν αὐτὴν, διὰ νὰ κρούσῃ τὰς πύλας τοῦ Ἄδου. Ἀμετανόητον στιγμὴ καιρία εἰς τὸν σκοτεινὸν τάφον θὰ τὸν στείλῃ. Ψυχρὰ ἡ αὔρα ἡ πρωϊνὴ ἤρχησε τώρα νὰ σαλεύῃ τὰ δένδρα. Ἐγγίζει ἡ περιμενομένη στιγμὴ τοῦ δάσους ἡ πυκνότης μὰς εὐνοεῖ, καὶ ἐλπίζω νὰ μὴ μὰς διαφύγῃ!

Δέσπω. — Ἄ! στάσου! Βημάτων κρότον ἀκούω μεμακρυσμένον.

Χρόνης. — Καὶ ἐγὼ ἀκούω τὰς πέτρας νὰ κυλίωνται. Παρατήρησον! μὲ φαίνεται ὡς νὰ κινῆται ἐκεῖ κάτω σκιά τις! βλέπεις;

Δέσπω. — Ναί! ἴδου, τὸ βῆμα μὰς πλησιάζει. Εἶνε ἄνθρωπος ἐκεῖνο τὸ μελανὸν σημεῖον. Ἰδου, ἐκρύβῃ ὅπισθεν τοῦ πλατάνου.

Χρόνης. — Τὸν βλέπω! πάλιν ἐξῆλθε καὶ ἀνεφάνη... Βαδίζει...! διακρίνω τῆς φουστανέλλας του τοὺς γύρους... Ἄς κρυφθῶμεν!

Δέσπω. — Ἐδῶ νομίζω ὅτι εἴμεθα καλά! καθὼς προβαίνει, δὲν θὰ προφθάσῃ νὰ μὰς παρατηρήσῃ. Ἄς κλίνομεν ὀλίγον.

Χρόνης. — Δὲν εἶνε πλέον ἀμφιβολία! εἶνε αὐτὸς ὁ ἴδιος Κίσσας. Πλησίασε, κακούργε! μαῦρος Ἄδης σὲ περιμένει. Προχώρει!

Δέσπω. — Ἰδου αὐτός! Ἄς λάβῃ τὰ ἐπιχειρήματα τῆς κακίας του.

Χρόνης. — Περιμένει, Δέσπω, ἕως οὗ πλησιάσῃ.

Δέσπω. — Τὸ βόλι γνωρίζεις καλῶς νὰ τρέχῃ.

Χρόνης. — Περιμένει σὲ λέγω, ἕως νὰ ἐξέλθῃ τοῦλάχιστον ἀπὸ τὰ πυκνὰ ἐκεῖνα δένδρα.

Δέσπω. — Ἰδου ἐξῆλθε! δρομαῖος τρέχει! νομίζεις ὅτι σπεύδει εἰς χαράν... Ἄ! κακούργε!

Χρόνης. — Ἄς παραμερίσωμεν ὀλίγον.

Δέσπω. — Καιρὸς εἶνε.

Χρόνης. — Ἐτοιμάσου. Ἰψώσον τὴν σκανδάλην τοῦ ὄπλου σου.

Δέσπω (πυροβολοῦσα). — Κίσσα, τοῦ Φλώρου δολοφόνε, λάβε!

Χρόνης (πυροβολῶν ὁμοίως). — Κίσσα, τὸν Φλώρον τί τὸν ἔκαμες;... Ἀλλὰ βλέπω καὶ ὀλονὲν προβαίνει. Ἄ! ἔπεσε. Ἰδου, ἀνεσηκώθη πάλιν!... ἔρχεται! τί συμβαίνει;

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ καὶ ΦΛΩΡΟΣ.

Φλώρος (ἐκ τοῦ βάθους). — Εἶμαι ὁ Φλώρος! ὦ Δέσπω μου, ὦ Χρόνη! ὁ Φλώρος!... Ἄχ! ἐφονεύθην!... Ἄ! μαῦρε Κίσσα! φρικτὴ δολοπλοκία!

(Ἐρχεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ πίπτει).

Δέσπω (ἐκπληκτος). — Πάτερ!...

Χρόνης. — Τί ἤκουσα, Δέσπω; εἶνε ὁ Φλώρος!... Ἰδου τον! ὦ ἀπάτη! ὦ φρίκη! ὦ πλεκτάνη!

Δέσπω. — Πάτερ, βοήθει!

(Λειποθυμεῖ.)

Χρόνης (τρέχων πρὸς αὐτήν).—Κόρη μου Δέσπω! Δέσπω. — Ἄχ! Φλώρε!

(Πίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Χρόνη ἀναισθητοῦσα).

Φλώρος (αἰμοσταγῆς καὶ μὲλις περιπατῶν). — ὦ πάτερ!... ὦ Δέσπω!... σεῖς μὲ ἐφρονεύσατε... Ἄχ!... ἐκπνέω!

(Πίπτει κατὰ γῆς).

Χρόνης. — Θεέ μου! εἰς ποῖον νὰ τρέξω; τί νὰ πράξω; ὦ μοῖρα, σκληρῶς μὲ βασανίζεις!

Φλώρος (ἀνοίγων τοὺς ὀφθαλμοὺς). — Δολοπλοκία αἰσχρά!... Δέσπω!... ἐλθέ νὰ περιπτυχθῆς... τὸν ἀτυχῆ Φλώρον!

Δέσπω (συνεργομένη καὶ στρέφουσα πέριξ αὐτῆς βλέμματα παραφροσύνης). — Ποῦ εἶμαι; ... ποῖαν φωνὴν ἀκούω; ...

Φλώρος. — Τὴν φωνὴν ἀκούεις... τοῦ ἐραστοῦ σου!... Δέσπω, τὸ πεπρωμένον... δὲν ἤθελε νὰ γίνω... σύζυγός σου...

Δέσπω (ρίπτομένη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Φλώρου, ἐνῶ ὁ Χρόνης ὑποστηρίζει τὴν κεφαλὴν του). — ὦ ἐρωμένη Φλώρε, ἥρωϊκὴ καὶ ἐνάρετος καρδιά, σὺ εἶσαι;... Ἄχ! ἡ ἀθλία ἐγώ! τί ἐπραξά, ὦ Θεέ μου! ...

(Συμπλέκει τὰς χεῖρας ἐν ἀπελπισίᾳ καὶ θρηνεῖ).

Χρόνης. — Υἱέ μου, ποῦ εἶσαι πληγωμένος;

Φλώρος. — Πληγωμένος δὲν εἶμαι... εἶπε ἀποθαμμένος... ὦ ἀτυχῆς μου Δέσπω... ἄμοιρον ἄνθος... ἀγνὴ Ἑλληνοπούλα... σὲ ἀφίνω!... Τρεῖς κρίνους... ἀβροῦς ὡς σέ... ρίψε ἐπάνω εἰς τὸ πτώμα... τοῦ ἐραστοῦ σου Φλώρου!... Αὐτὸ τοῦ γάμου ἃς ἦνε τὸ στεφάνι... Φέρε τὴν χεῖρά σου ἐκείνην... τὴν τρυφερὰν... νὰ τὴν ἀσπασθῶ!... Ἄν ἐν φίλημά σου ὀπότεν ἔζων... μὲ ἠρνήθης... ἄφες με τώρα... τὸν ἀσπασμὸν νὰ δώσω πρὸς σέ... ὦ κόρη... τὸν τελευταῖον! ...

(Ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τῆς Δέσπως.)

Δέσπω. — Τὴν χεῖρά μου νὰ ἀσπασθῆς, τὴν δολοφόνον; ὦ! ὄχι ποτέ!

Φλώρος. — Σιώπα, Δέσπω!... δὲν εἶσαι σὺ ἡ αἰτία τοῦ θανάτου μου... Ἄλλον ἀντ' ἄλλου ἐφρόνευσε... Δύστηνε γέρον!... ἀγαπητέ μου Χρόνη... Λάβε διὰ τελευταίαν φορὰν... τὴν χεῖρα τοῦ Φλώρου!... Τὸν δολοφόνον μου... τὸν Κίσσαν... μὴ λησμονήσης... Οἴμοι!... ἐκπνέω!... Δέσπω... εὐτύχει!

(Ἐκπνέει.)

Δέσπω (σύρουσα μετὰ παραφορᾶς ἐγχειρίδιον ἐκ τῆς ζώνης της). — Ἡ χεῖρ ἐκείνη, ἥτις σὲ ἐφρόνευσεν, ὦ Φλώρε, αὐτὴ ἃς θανατώσῃ καὶ ἐμὲ τὴν δολοφόνον!... Πάτερ, συγχώρει!...

(Ἐμπήγει τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὸ στήθος της. Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀκούονται ἀκατάπυστοι πυροβολισμοί.)

Χρόνης. — Τί ἔκαμες, ὦ κόρη;...

Δέσπω. — Τὸν ἐαυτὸν μου... ἐξεδικήθην... πάτερ!... Ἠγάπων... ἀποθνήσκω!... Φλώρε!... σιμά σου... ἡ δύστηνος... ἐκπνέω!...

(Οἱ πυροβολισμοὶ ἀκούονται πλησιέστερον.)

Χρόνης. — Ποῖον νὰ κλαύσω! φεῦ! ποῖον νὰ θρηνήσω! Θεέ μου! τί ἐπραξά καὶ μὲ τιμωρεῖς οὕτως εἰς τὸ γῆρας μου;... Ὀνειρεύομαι, ἢ εἶμαι ἐξυπνος; Ποῦ ὁ νοῦς μου πλανᾶται;

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, εἶτα ΔΗΜΑΡΑΣ μετὰ τῶν ΑΡΜΑΤΩΑΩΝ, καὶ ΚΙΣΣΑΣ μετὰ τῶν ΚΛΕΙΤΩΝ.

Φωναὶ (ἔσωθεν μετὰ πυροβολισμῶν). — Τὸν Κίσσαν κτυπᾶτε! Κάτω τὰ ὄπλα! Παραδοθῆτε, κλέπται!

Χρόνης. — Ὁ Κίσσας!... Εἶνε ἐδῶ λοιπὸν ὁ Κίσσας; αὐτὸ τὸ θηρίον;... Αἶ, τουφέκι, ἀρχαῖε σύντροφέ μου! τώρα σὲ θέλω.

(Ἐνῶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἔρχονται οἱ Ἀρματοῦλοι καὶ οἱ κλέπται εἰς συμπλοκὴν, ὁ Χρόνης ἀποσύρεται καὶ κρύπτεται ὀπισθεν τῶν δένδρων.)

Κίσσας (ξίφηρης). — Κτυπᾶτε, ἀνδρεῖοί μου, κτυπᾶτε! Ὅλοι χαμῆνοι εἴμεθα, ἂν κανεῖς αὐτὴν τὴν ὥραν δειλιάσῃ.

(Προσκόπτει ἐπὶ τῶν πτωμάτων τοῦ Φλώρου καὶ τῆς Δέσπως.)

Χρόνης (ἐκ τῆς ἐνέδρας του). — Μαῦρον θηρίον, πέσε! ἡ χεῖρ μου πρέπει νὰ σὲ φονεύσῃ!

(Πυροβολεῖ κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν πληγώνει.)

Κίσσας (πίπτων αἱματόφυρτος). — Ἄχ!...

Δημαρᾶς (ἐπερχόμενος). — Κάτω τὰ ὄπλα, κκυργοὶ! παραδοθῆτε!

(Οἱ πλεῖστοι τῶν κλεπτῶν πίπτουσι φονευμένοι, οἱ δὲ ἐπιζῶντες καταθέτουσι τὰ ὄπλα.)

Κίσσας. — Ἐκπνέω!... ἀλλ' ἐξεδικήθην... Νεκρὸς καὶ αὐτὸς καὶ ἐκείνη... ἐδῶ σιμά μου...

Δημαρᾶς (παρατηρῶν τὰ πτώματα). — ὦ φρικτὴ θέα! Ἡ Δέσπω καὶ ὁ Φλώρος νεκροί! ἂ θηρίον!

Φωνὴ (ἔσωθεν). — Κίσσα, ἰδοὺ τὰ σχέδιά σου!... Ἀποθνήσκω!... σὺ εἶσαι ἡ αἰτία!

Κίσσας. — Εἶν' ἡ φωνὴ τοῦ Στράτου...

Χρόνης (ἐπερχόμενος). — ὦ Δημαρᾶ! τέκνον μου!

Δημαρᾶς. — Πλὴν τί συμβαίνει; πόθεν αὐτοὶ οἱ φόννοι;

Χρόνης. — Τεχνάσματα αὐτοῦ τοῦ θηρίου.

(Ἀποθεῖ διὰ τοῦ ποδὸς τὸ πτώμα τοῦ Κίσσα.)

Κίσσας. — Ἀπήλαυσα ὅ,τι ἐπεθύμουν... Μετὰ τοῦ Φλώρου... καὶ τῆς παρθένου Δέσπως... τοῦ τάφου μερίζομαι... τὸ κρουερόν κρεβάτι!

Χρόνης. — Ἀκόμη ζῆς, θηρίον; λάβε!

(Ἐξάγει πιστόλιον καὶ πυροβολεῖ κατ' αὐτοῦ.)

Δημαρᾶς. — ὦ τύχη! ὦ θέα! ὦ ἡμέρα φρικώδης! Τώρα ἐννόησα. Ἠπατήθητε! τὸν Φλώρον ἀντὶ τοῦ Κίσσα ἐβρίψατε νεκρόν.

Χρόνης (ρίπτομενος ἐπὶ τῶν πτωμάτων καὶ θρηνῶν). — ὦ Δέσπω, κόρη μου προσφιλέ!... ὦ Φλώρε! Δυστυχῆς ἐγώ! πῶς θὰ ζήσω μὲ τὴν στέρησίν σας;... Ἄχ!

Δημαρξιας. — Πικρὸν τὸ φῶς τοῦ ὀήλιος θὰ χύσῃ εἰς ὅλην τὴν Ἑπειρον, πικρὰ καὶ πένθιμος ἡμέρα θὰ ἀνατείλῃ. — Ρίψατε ἄνθη νεκρώσιμα ἐπάνω εἰς τὰ πτώματα τῆς κόρης καὶ τοῦ δυστήνου Φλώρου, ἀνδρεῖοι Ἀρματωλοὶ, καὶ ἀπόδοτε τὸ ἀνῆκον σέβας εἰς τοὺς κειμένους νεκρούς. Ἄς φέρωμεν ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν ἐραστῶν τὰ λείψανα μέχρι τοῦ πύργου, διὰ νὰ ἀποδώσωμεν εἰς αὐτὰ τὰς νενομισμένας τιμὰς· οἱ δὲ λοιποὶ δέσατε τοὺς ἀλιτηρίους αὐτούς, καὶ φέρετέ τους εἰς τὸν πύργον. — Ἄγωμεν, Χρόνη, δυστυχισμένε πάτερ! Ὁ κόσμος εἶνε παλαίστρα δυστυχίας· εὐτυχῆς ὅστις μίαν στιγμὴν γελάσῃ. Τοὺς ὀφθαλμούς σου στρέψον ἐκεῖ ἐπάνω, καὶ ἔλπιζε καὶ παρηγοροῦ.

Τ Ε Λ Ο Σ.